

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, precum și pentru modificarea altor legi

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Art.I.- Codul de procedură penală, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.78 din 30 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 10, litera g) a alineatului 1 va avea următorul cuprins:

„g) a intervenit amnistia, prescripția ori decesul făptuitorului sau, după caz, radierea persoanei juridice atunci când are calitatea de făptuitor;”

2. La articolul 11, litera c) a punctului 1 va avea următorul cuprins:

„c) încetarea urmăririi penale, în cazurile prevăzute în art.10 lit.f)-h), i¹) și j), când există învinuit sau inculpat în cauză;”

3. La articolul 13, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Dacă nu se constată vreunul dintre cazurile prevăzute în art.10 alin.(1) lit.a)-e), procurorul dispune încetarea urmăririi penale, cu excepția cazului prevăzut în art.10 alin.(1) lit.i), iar instanța de judecată pronunță încetarea procesului penal.”

4. La articolul 21, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Dacă una din părți este o persoană juridică, în caz de reorganizare a acesteia se introduc în cauză succesorii în drepturi, iar în caz de desființare sau de dizolvare se introduc în cauză lichidatorii.”

5. La articolul 26, litera b) a punctului 1 se abrogă.

6. La articolul 27, literele a) și b) ale punctului 1 vor avea următorul cuprins:

„a) infracțiunile prevăzute de Codul penal în art.174-177, art.179, art.189 alin.(3)-(5), art.197 alin.(3), art.211 alin.(3), art.212 alin.(3), art.215 alin.(5), art.254-255, art.257, art.266-270, art.273-276 când s-a produs o catastrofă de cale ferată, art.279¹, art.312 și art.317, precum și infracțiunea de contrabandă, dacă au avut ca obiect arme, muniții sau materii explozive ori radioactive;

b) infracțiunile săvârșite cu intenție, care au avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei;”

7. La articolul 27 punctul 1, după litera e) se introduce o nouă literă, lit.e¹), cu următorul cuprins:

„e¹) infracțiunile la regimul drepturilor de proprietate intelectuală și industrială;”

8. La articolul 27, punctele 2 și 3 vor avea următorul cuprins:

„2. ca instanță de apel, judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate de judecătorii în primă instanță;

3. ca instanță de recurs, judecă recursurile împotriva hotărârilor penale pronunțate de judecătorii în cazurile anume prevăzute de lege;”

9. La articolul 28, litera a) a punctului 1 va avea următorul cuprins:

„a) infracțiunile menționate în art.27 pct.1 lit.a)-e¹), săvârșite în legătură cu îndatoririle de serviciu, de militari până la gradul de colonel inclusiv;”

10. La articolul 28, punctele 2 și 3 vor avea următorul cuprins:

„2. ca instanță de apel, judecă apelurile împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de tribunalele militare, cu excepția infracțiunilor contra ordinii și disciplinei militare, sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani;

3. ca instanță de recurs, judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de tribunalele militare în cazul infracțiunilor contra ordinii și disciplinei militare, sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani, precum și în alte cazuri anume prevăzute de lege;”

11. La articolul 28¹, literele a) și b) ale punctului 1 vor avea următorul cuprins:

„a) infracțiunile prevăzute de Codul penal în art.155-173, art.253¹ și art.356-361;

b) infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii și tribunale, precum și de procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe, precum și de avocați, notari publici, executori judecătorești și controlori financiari;”

12. La articolul 28¹, litera c) a punctului 1 se abrogă.

13. La articolul 29 punctul 1, după litera e) se introduce o nouă literă, lit.e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) infracțiunile săvârșite de către membrii Consiliului Superior al Magistraturii;”

14. La articolul 35, alineatele 2 și 3, vor avea următorul cuprins:

„Dacă dintre instanțe una este civilă, iar alta militară și nu este posibilă disjungerea, competența revine instanței civile.

Dacă instanța militară este superioară în grad, competența revine instanței civile echivalente în grad cu instanța militară.”

15. La articolul 35, după alineatul 3, se introduce un alineat nou, alin.3¹, cu următorul cuprins:

„Când în aceeași cauză sunt mai mulți inculpați, unii minori și alții majori și nu este posibilă disjungerea, competența aparține tribunalului pentru minori și familie, respectiv secțiilor sau completelor specializate.”

16. La articolul 35, alineatele 4 și 5 vor avea următorul cuprins:

„Competența de a judeca cauzele reunite rămâne dobândită instanței, chiar dacă pentru fapta sau pentru făptuitorul care a determinat competența acestei instanțe s-a dispus disjungerea sau încetarea procesului penal ori s-a pronunțat achitarea.

Tăinuirea, favorizarea infractorului și nedenunțarea unor infracțiuni sunt de competența instanței care judecă infracțiunea la care acestea se referă, iar dacă competența după natura faptelor sau după calitatea persoanelor aparține unor instanțe de grad diferit, competența de a judeca toate cauzele reunite revine instanței superioare în grad.”

17. La articolul 36, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„În cazul prevăzut în art.35 alin.3, reunirea cauzelor se hotărăște de instanța militară, care trimite dosarul instanței civile căreia îi revine competența.”

Rudenia între judecători**18. Articolul 46 va avea următorul cuprins:**

„Art.46.- Judecătorii care sunt soți, rude sau afini între ei, până la gradul patru inclusiv, nu pot face parte din același complet de judecată.”

19. La articolul 47, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

”Art.47.- Judecătorul care a luat parte la soluționarea unei cauze nu mai poate participa la judecarea aceleiași cauze într-o cale de atac sau la judecarea cauzei după desființarea hotărârii cu trimitere în apel sau după casarea cu trimitere în recurs.”

20. La articolul 48, litera a) va avea următorul cuprins:

„a) a pus în mișcare acțiunea penală sau a dispus trimiterea în judecată ori a pus concluzii în calitate de procuror la instanța de judecată, a soluționat propunerea de arestare preventivă ori de prelungire a arestării preventive în cursul urmăririi penale;”

21. La articolul 48, după litera d) se introduc cinci litere noi, lit.e)-i), cu următorul cuprins:

„e) soțul, ruda sau afinul său, până la gradul patru inclusiv, a efectuat acte de urmărire penală, a supravegheat urmărirea penală, a soluționat propunerea de arestare preventivă ori de prelungire a arestării preventive, în cursul urmăririi penale;

f) este soț, rudă sau afin, până la gradul patru inclusiv, cu una din părți sau cu avocatul ori mandatarul acesteia;

g) există dușmănie între el, soțul sau una din rudele sale până la gradul patru inclusiv, și una din părți, soțul sau rudele acesteia până la gradul al treilea inclusiv;

h) este tutore sau curator al uneia dintre părți;

i) a primit liberalități de la una din părți, avocatul sau mandatarul acesteia.”

22. La articolul 48 se introduce un alineat nou, alin.2, cu următorul cuprins:

„Judecătorul este incompatibil de a participa la judecarea unei cauze în căile de atac, atunci când soțul, ruda ori afinul său până la gradul patru inclusiv a participat, ca judecător sau procuror, la judecarea aceleiași cauze.”

23. La articolul 49, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Dispozițiile privind cazurile de incompatibilitate prevăzute în art.48 alin.1 lit.b)-i) și alin.2 se aplică procurorului, persoanei care efectuează cercetarea penală, magistratului-asistent și grefierului de ședință.”

24. La articolul 51, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Recuzarea se formulează oral sau scris, cu arătarea pentru fiecare persoană în parte a cazului de incompatibilitate invocat și a tuturor temeiurilor de fapt cunoscute la momentul recuzării. Cererea de recuzare poate privi numai pe acei judecători care compun completul de judecată.”

25. La articolul 51, după alineatul 2 se introduc două alineate noi, alin.3 și 4, cu următorul cuprins:

„Nerespectarea condițiilor prevăzute în alin.2 sau recuzarea aceleiași persoane pentru același caz de incompatibilitate și pentru temeiuri de fapt cunoscute și invocate la data formulării primei cereri anterioare de recuzare care a fost respinsă atrage inadmisibilitatea cererii de recuzare, care se constată de completul în fața căruia s-a formulat recuzarea, cu participarea judecătorului recuzat.

Completul în fața căruia s-a formulat recuzarea, cu participarea judecătorului recuzat, se pronunță asupra măsurilor preventive.”

26. La articolul 52, alineatele 5 și 5¹ vor avea următorul cuprins:

„Când pentru soluționarea abținerii sau a recuzării nu se poate alcătui completul potrivit alin.1, abținerea sau recuzarea se soluționează de instanța ierarhic superioară. În cazul în care găsește întemeiată abținerea sau recuzarea și, din cauza abținerii sau recuzării, nu se poate alcătui completul de judecată la instanța competentă să soluționeze cauza, instanța ierarhic superioară desemnează pentru judecarea cauzei o instanță egală în grad cu instanța în fața căreia s-a formulat abținerea sau recuzarea.

Este inadmisibilă recuzarea judecătorului chemat să decidă asupra recuzării.”

27. La articolul 55, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Strămutarea poate fi cerută de partea interesată, de procuror sau de ministrul justiției când imparțialitatea judecătorilor ar putea fi știrbită datorită împrejurărilor cauzei, dușmăniilor locale sau calității părților ori când există pericolul

de tulburare a ordinii publice.”

28. La articolul 56, alineatul 4 se abrogă.

29. La articolul 60, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.60.- Înalta Curte de Casație și Justiție dispune, prin încheiere motivată, admiterea sau respingerea cererii.”

30. La articolul 60, după alineatul 4 se introduce un alineat nou, alin.5, cu următorul cuprins:

„Încheierea prin care Înalta Curte de Casație și Justiție dispune asupra strămăturii nu este supusă nici unei căi de atac.”

Indicii temeinice

31. După articolul 68, se introduce un articol nou, art.68¹, cu următorul cuprins:

„Art.68.- Sunt indicii temeinice atunci când din datele existente în cauză rezultă presupunerea rezonabilă că persoana față de care se efectuează acte premergătoare sau acte de urmărire penală a săvârșit fapta.”

32. La articolul 70, alineatele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:

„Art.70.- Învinuitul sau inculpatul, înainte de a fi ascultat, este întrebat cu privire la nume, prenume, poreclă, data și locul nașterii, numele și prenumele părinților, cetățenie, studii, situația militară, loc de muncă, ocupație, adresa la care locuiește efectiv, antecedente penale și alte date pentru stabilirea situației sale personale.

Învinuitului sau inculpatului i se aduc apoi la cunoștință fapta care formează obiectul cauzei, încadrarea juridică a acesteia, dreptul de a avea un apărător, precum și dreptul de a nu face nici o declarație, atrăgându-i-se totodată atenția că ceea ce declară poate fi folosit și împotriva sa. Dacă învinuitul sau inculpatul dă o declarație, i se pune în vedere să declare tot ce știe cu privire la faptă și la învinuirea ce i se aduce în legătură cu aceasta.”

33. La articolul 70, după alineatul 3 se introduce un alineat nou, alin.4, cu următorul cuprins:

„Învinuitului sau inculpatului i se aduce la cunoștință și obligația să anunțe în scris, în termen de 3 zile, orice schimbare a domiciliului sau a reședinței de fapt pe parcursul procesului penal.”

**Condiții ale
ascultării
învinuitului sau
inculpatului**

34. După articolul 71 se introduce un articol nou, art.71¹, cu denumirea marginală, cu următorul cuprins:

„Art.71¹.- Ascultarea învinuitului sau inculpatului se desfășoară numai în cursul zilei, între orele 8-20.

Prevederile alin.1 nu sunt aplicabile în cazul infracțiunilor flagrante și al măsurilor reținerii și arestării preventive.”

**Modalități
speciale de
ascultare
a părții vătămate
și a părții civile**

35. După articolul 77 se introduce un articol nou, art.77¹, cu următorul cuprins:

„Art.77¹.- În cazul în care este periclitată viața, integritatea corporală sau libertatea părții vătămate ori a părții civile sau a rudelor apropiate ale acesteia, procurorul ori, după caz, instanța de judecată poate încuviința ca aceasta să fie ascultată fără a fi prezentă fizic la locul unde se află organul care efectuează urmărirea penală sau, după caz, în locul în care se desfășoară ședința de judecată, prin intermediul mijloacelor tehnice prevăzute în alineatele următoare.

Luarea declarației părții vătămate sau a părții civile, în condițiile arătate în alin.1, de către procuror sau de către instanța de judecată se face în prezența unui consilier de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor, care are obligația de a păstra secretul profesional cu privire la datele de care a luat cunoștință în timpul audierii.

Partea vătămată sau partea civilă poate fi ascultată prin intermediul unei rețele video și audio.

Părțile și apărătorii acestora pot adresa întrebări, prin intermediul judecătorului sau procurorului, părții vătămate sau părții civile ascultate în condițiile alin.1-3.

Declarația părții vătămate sau a părții civile, ascultate în condițiile arătate în alin.1-3, se înregistrează prin mijloace tehnice video și audio și se redă integral în formă scrisă, fiind semnată de organul judiciar, de partea vătămată sau partea civilă ascultată, precum și de consilierul de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor prezent la ascultarea acesteia, depunându-se la dosarul cauzei.

Casetele video și audio pe care a fost înregistrată declarația părții vătămate sau a părții civile, în original, sigilate cu sigiliul parchetului ori, după caz, al instanței de judecată, se păstrează la sediul acestora.

Dispozițiile art.75-77 și ale art.80⁵ se aplică în mod corespunzător.”

36. La articolul 86², alineatele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:

„Art.86².- În situațiile prevăzute în art.86¹, procurorul sau, după caz, instanța de judecată poate încuviința ca martorul să fie ascultat fără a fi prezent fizic la locul unde se află organul de urmărire penală ori în sala în care se desfășoară ședința de judecată, prin intermediul mijloacelor tehnice prevăzute în alineatele următoare.

Luarea declarației martorului, în condițiile arătate în alin.1, se face în prezența unui consilier de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor, care are obligația de a păstra secretul profesional cu privire la datele de care a luat cunoștință în timpul audierii.”

37. La articolul 86², după alineatul 3 se introduce un alineat nou, alin.(3¹), cu următorul cuprins:

„Părțile și apărătorii acestora pot adresa întrebări, prin intermediul judecătorului sau procurorului, martorului ascultat în condițiile alin.1-3.”

38. La articolul 86², alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„Declarația martorului ascultat, în condițiile arătate în alin.1-3¹, se înregistrează prin mijloace tehnice video și audio și se redă integral în formă scrisă.”

39. Articolul 86³ se abrogă.

40. La articolul 91¹, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.91¹.- Interceptările și înregistrările pe bandă magnetică sau pe orice alt tip de suport ale unor convorbiri ori comunicări se vor efectua cu autorizarea judecătorului, la cererea procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, dacă sunt indicii temeinice privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni pentru care urmărirea penală se efectuează din oficiu, iar interceptarea și înregistrarea se impun pentru stabilirea situației de fapt sau identificarea făptuitorului. Autorizația se emite în baza încheierii motivate date în camera de consiliu de judecătorul de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.”

41. La articolul 91¹, după alineatul 2 se introduce un alineat nou, alin.(2¹), cu următorul cuprins:

„Înregistrarea convorbirilor dintre avocat și partea pe care o reprezintă sau asistă în proces nu poate fi folosită ca mijloc de probă în acea cauză.”

42. La articolul 91¹, alineatele 3 și 4 vor avea următorul cuprins:

„Autorizarea se dă pentru durata necesară interceptării și înregistrării, până la cel mult 30 de zile.

Autorizarea poate fi prelungită, înainte de expirare, în aceleași condiții, pentru motive temeinic justificate, fiecare prelungire neputând depăși 30 de zile.”

43. La articolul 91¹, după alineatul 4 se introduc trei alineate noi, alin.4¹, 4² și 4³, cu următorul cuprins:

„După expirarea autorizării, la cererea procurorului, judecătorul poate dispune o altă autorizare, în condițiile alin.1-3.

Durata totală a interceptărilor și înregistrărilor autorizate, cu privire la aceeași persoană și aceeași cauză, nu poate depăși 6 luni.

Datele înregistrate și conținutul acestora se aduc la cunoștință persoanei interceptate cu cel puțin 15 zile înainte de prezentarea materialului de urmărire penală de către procuror.”

44. La articolul 91², alineatele 2 și 3 vor avea următorul cuprins:

„În caz de urgență, când întârzierea obținerii autorizării prevăzute în art.91¹ alin.1 ar aduce grave prejudicii activității de urmărire penală, procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală poate dispune, cu titlu provizoriu, prin ordonanță motivată, interceptarea și înregistrarea pe bandă magnetică sau pe orice alt tip de suport a convorbirilor sau comunicărilor, pe o durată de cel mult 24 de ore.

În termen de 48 de ore de la expirarea termenului prevăzut în alin.2, procurorul prezintă ordonanța, împreună cu suportul pe care sunt fixate interceptările și înregistrările efectuate, judecătorului de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, în vederea confirmării. Judecătorul se pronunță asupra ordonanței în cel mult 24 de ore, prin încheiere motivată dată în camera de consiliu. În cazul în care ordonanța este confirmată, iar procurorul a solicitat

prelungirea autorizării, judecătorul va dispune autorizarea pe mai departe a interceptării și înregistrării, în condițiile art.91¹ alin.1-3. Dacă judecătorul nu confirmă ordonanța procurorului, el trebuie să dispună încetarea de îndată a interceptărilor și înregistrărilor și distrugerea celor efectuate.”

45. La articolul 91³, alineatele 2, 3 și 5 vor avea următorul cuprins:

„Convorbirile înregistrate sunt redată integral în formă scrisă în procesul-verbal, cu certificarea pentru autenticitate de către organul de cercetare penală, verificat și contrasemnat de procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală în cauză. În cazul în care procurorul procedează la interceptări și înregistrări, certificarea pentru autenticitate se face de către acesta. Corespondențele în altă limbă decât cea română sunt transcrise în limba română, prin intermediul unui interpret. La procesul-verbal se atașează banda magnetică sau orice alt tip de suport, care conține înregistrarea convorbirii, sigilată cu sigiliul organului de urmărire penală.

Până la terminarea urmăririi penale, banda magnetică sau orice alt tip de suport cu înregistrarea convorbirii și procesul-verbal se înaintează judecătorului care, după ce ascultă procurorul, precum și inculpatul și celelalte părți care au purtat convorbirile înregistrate, hotărăște care dintre informațiile culese prezintă interes în cercetarea și soluționarea cauzei, încheind un proces-verbal în acest sens. Convorbirile sau comunicările care conțin informații secrete de stat nu se menționează în procesul-verbal. Dacă săvârșirea unor infracțiuni are loc prin convorbiri sau comunicări care conțin secrete de stat, consemnarea se face în procese-verbale separate, iar dispozițiile art.97 alin.3 se aplică în mod corespunzător.

.....

Judecătorul poate aproba, la cererea motivată a părților sau a apărătorului acestora, consultarea părților din înregistrare și din transcrierea integrală, depuse la grefă, care nu sunt consemnate în procesul-verbal, în condițiile legii.”

46. La articolul 91³, alineatul 7 se abrogă.

47. La articolul 100, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Percheziția domiciliară poate fi dispusă numai de judecător, prin încheiere motivată, în cursul urmăririi penale, la cererea procurorului, sau în cursul judecății. În cursul urmăririi penale, percheziția domiciliară se dispune de judecătorul de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă

instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.”

48. La articolul 100, după alineatul 4 se introduc două alineate noi, alin.4¹ și 4², cu următorul cuprins:

„În baza încheierii, judecătorul emite de îndată autorizația de percheziție, care trebuie să cuprindă:

- a) denumirea instanței;
- b) data și locul emiterii;
- c) numele, prenumele și calitatea persoanei care a emis autorizația de percheziție;
- d) perioada pentru care s-a emis autorizația;
- e) locul unde urmează a se efectua percheziția;
- f) numele persoanei la domiciliul sau reședința căreia se efectuează percheziția;
- g) numele învinutului sau inculpatului.

Autorizația poate fi folosită o singură dată.”

49. La articolul 136, alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„Măsurile prevăzute la alin.1 lit.b) și c) se pot lua de procuror sau de judecător în cursul urmăririi penale și de instanța de judecată, în cursul judecării.”

**Cuprinsul actului
prin care se ia
măsura
preventivă**

50. Articolul 137 va avea următorul cuprins:

„Art.137.- Actul prin care se ia măsura preventivă trebuie să arate fapta care face obiectul învinuirii sau inculpării, textul de lege în care aceasta se încadrează și pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită.

În cazul reținerii și arestării preventive, actul prin care se iau aceste măsuri trebuie să indice cazul prevăzut în art.148, precum și temeiurile concrete din care rezultă existența acestuia.

În cazul obligării de a nu părăsi localitatea sau țara, actul prin care se ia această măsură trebuie să indice temeiurile concrete care au determinat luarea măsurii.”

51. La articolul 139, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Când măsura preventivă a fost luată cu încălcarea prevederilor legale sau nu mai există vreun temei care să justifice menținerea măsurii preventive, aceasta trebuie revocată din oficiu sau la cerere, dispunându-se, în cazul reținerii și arestării preventive, punerea în libertate a învinutului sau inculpatului, dacă acesta nu este arestat în altă cauză.”

52. La articolul 139, alineatul 3³ se abrogă.

53. La articolul 140, litera a) a alineatului 1 va avea următorul cuprins:

„a) la expirarea termenelor prevăzute de lege sau stabilite de organele judiciare ori la expirarea termenului prevăzut la art.160^b alin.1, dacă instanța nu a procedat la verificarea legalității și temeiniciei arestării preventive în acest termen;”

54. La articolul 140³, denumirea marginală va avea următorul cuprins:

„Calea de atac împotriva încheierii pronunțate de judecător în cursul urmăririi penale privind măsurile preventive”

55. La articolul 140³, alineatele 1, 3, 7, 8 și 9 vor avea următorul cuprins:

„Art.140³.- Împotriva încheierii prin care judecătorul dispune, în timpul urmăririi penale, luarea unei măsuri preventive, revocarea, înlocuirea, încetarea de drept sau prelungirea măsurii preventive, precum și împotriva încheierii de respingere a propunerii de arestare preventivă, învinuitul sau inculpatul și procurorul pot face recurs la instanța superioară în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Încheierea prin care judecătorul respinge, în timpul urmăririi penale, revocarea, înlocuirea sau încetarea de drept a măsurii preventive nu este supusă nici unei căi de atac.

.....
 Învinuitul sau inculpatul arestat va fi adus în fața instanței de recurs și va fi ascultat în prezența apărătorului său. În cazul în care învinuitul sau inculpatul se află internat în spital și, din cauza stării sănătății, nu poate fi adus în fața judecătorului sau când, din cauză de forță majoră sau stare de necesitate, deplasarea sa nu este posibilă, recursul va fi examinat în lipsa acestuia, dar numai în prezența apărătorului său, cărui i se dă cuvântul pentru a pune concluzii.

.....
 Când consideră că măsura preventivă este nelegală sau nu este justificată, instanța de recurs o revocă, dispunând, în cazul arestării preventive, punerea de îndată în libertate a învinuitului sau inculpatului, dacă acesta nu este arestat în altă cauză.

Recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea măsurii preventive sau prin care s-a constatat încetarea de drept a acestei măsuri nu este suspensiv de

executare.

Dosarul cauzei se restituie organului de urmărire penală în termen de 24 de ore de la soluționarea recursului.”

56. La articolul 141, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.141.- Încheierea dată în primă instanță și în apel, prin care se dispune luarea unei măsuri preventive, revocarea, înlocuirea sau încetarea de drept a măsurii preventive, precum și împotriva încheierii prin care se dispune menținerea arestării preventive poate fi atacată separat, cu recurs, de procuror sau de inculpat, în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Încheierea prin care prima instanță sau instanța de apel respinge revocarea, înlocuirea sau încetarea de drept a măsurii preventive nu este supusă nici unei căi de atac.”

**Condițiile
reținerii**

57. Articolul 143 va avea următorul cuprins:

„Art.143.- Măsura reținerii poate fi luată de procuror ori de organul de cercetare penală față de învinuit sau inculpat, dacă sunt probe sau indicii temeinice că a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală.

Organul de cercetare penală este obligat să încunoștințeze, de îndată, pe procuror cu privire la luarea măsurii reținerii.

Procurorul sau organul de cercetare penală va aduce la cunoștință învinuitului sau inculpatului că are dreptul să-și angajeze apărător. Asistența juridică este obligatorie. De asemenea, i se aduce la cunoștință că are dreptul de a nu face nici o declarație, atrăgându-i-se atenția că ceea ce declară poate fi folosit împotriva sa.

Măsura reținerii se ia în cazurile prevăzute în art.148, precum și în caz de infracțiune flagrantă, oricare ar fi limitele de pedeapsă prevăzute de lege.”

58. La articolul 145, alineatele 1, 2 și 2¹ vor avea următorul cuprins:

„Art.145.- Măsura obligării de a nu părăsi localitatea constă în îndatorirea impusă învinuitului sau inculpatului de procuror sau de judecător, în cursul urmăririi penale, ori de instanța de judecată, în cursul judecății, de a nu părăsi localitatea în care locuiește, fără încuviințarea organului care a dispus această măsură. Măsura poate fi luată numai dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în art.143 alin.1.

În cursul urmăririi penale, durata măsurii prevăzute în alin.1 nu poate depăși 30 de zile, afară de cazul când este prelungită, în condițiile legii. Măsura obligării de a nu părăsi localitatea poate fi prelungită în cursul urmăririi penale, în caz de necesitate și numai motivat. Prelungirea se dispune de judecătorul de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond, fiecare prelungire neputând să depășească 30 de zile. Dispozițiile art.159 alin.2 și 7-9 se aplică în mod corespunzător. Învinuitul sau inculpatul este citat în fața judecătorului. Durata maximă a măsurii prevăzute în alin.1, în cursul urmăririi penale, este de un an. În mod excepțional, când pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață sau închisoarea de 10 ani ori mai mare, durata maximă a obligării de a nu părăsi localitatea este de 2 ani.

Copia ordonanței procurorului sau, după caz, a încheierii judecătorului ori a instanței de judecată se comunică, în aceeași zi, învinuitului sau inculpatului, secției de poliție în a cărei rază teritorială locuiește acesta, organelor competente să elibereze pașaportul, precum și organelor de frontieră. Organele în drept refuză eliberarea pașaportului sau, după caz, ridică provizoriu pașaportul pe durata măsurii.”

Obligarea de a nu părăsi țara

59. Articolul 145¹ va avea următorul cuprins:

„Art.145¹.- Măsura obligării de a nu părăsi țara constă în îndatorirea impusă învinuitului sau inculpatului de procuror sau de judecător, în cursul urmăririi penale, ori de instanța de judecată, în cursul judecății, de a nu părăsi țara fără încuviințarea organului care a dispus această măsură.

Dispozițiile art.145 se aplică în mod corespunzător și în cazul obligării de a nu părăsi țara.”

60. La articolul 146, alineatele 1, 2 și 9 vor avea următorul cuprins:

„Art.146.- Dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în art.143 și există vreunul dintre cazurile prevăzute în art.148, procurorul, din oficiu sau la sesizarea organului de cercetare penală, când consideră că arestarea învinuitului este necesară în interesul urmăririi penale, numai după ascultarea acestuia în prezența apărătorului, întocmește propunerea motivată de luare a măsurii arestării preventive a învinuitului.

Dosarul, împreună cu propunerea de luare a măsurii arestării preventive și adresa de înaintare, semnate de procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, se prezintă președintelui ori judecătorului delegat de acesta de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond sau

de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află locul de deținere, locul unde s-a constatat săvârșirea faptei prevăzute de legea penală ori sediul parchetului din care face parte procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.

.....
 Dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în alin.1, judecătorul dispune, prin încheiere motivată, arestarea preventivă a învinuitului pe o durată ce nu poate depăși 10 zile.”

61. La articolul 146, după alineatul 11 se introduce un alineat nou, alin.11¹, cu următorul cuprins:

„În caz de respingere a propunerii de arestare preventivă, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, judecătorul poate dispune măsura obligării de a nu părăsi localitatea sau măsura obligării de a nu părăsi țara.”

**Condițiile și
 cazurile în care
 se dispune
 arestarea
 inculpatului**

62. Articolul 148 va avea următorul cuprins:

„Art.148.- Măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în art.143 și există vreunul dintre următoarele cazuri:

a) inculpatul a fugit ori s-a ascuns, în scopul de a se sustrage de la urmărire sau de la judecată, ori există date certe că va încerca să fugă sau să se sustragă în orice mod de la urmărirea penală, de la judecată ori de la executarea pedepsei;

b) există date certe că inculpatul încearcă să zădărnicească în mod direct sau indirect aflarea adevărului prin influențarea unei părți, a unui martor sau expert, ori prin distrugerea, alterarea sau sustragerea mijloacelor materiale de probă sau prin alte asemenea fapte;

c) există date certe că inculpatul va săvârși o nouă infracțiune;

d) inculpatul a săvârșit cu intenție o nouă infracțiune;

e) există date certe că inculpatul exercită presiuni asupra persoanei vătămate sau că încearcă o înțelegere frauduloasă cu aceasta;

f) inculpatul a săvârșit o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 15 ani;

g) există date certe că lăsarea sa în libertate prezintă un pericol concret pentru ordinea publică.

În cazurile prevăzute la alin.1 lit.a)-e) și g), măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată numai dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață sau

închisoare mai mare de 4 ani.”

63. La articolul 149¹, alineatele 1, 2, 10 și 12 vor avea următorul cuprins:

„Art.149¹.- Procurorul, din oficiu sau la sesizarea organului de cercetare penală, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în art.143 și există vreunul dintre cazurile prevăzute în art.148, când consideră că în interesul urmăririi penale este necesară arestarea inculpatului, numai după ascultarea acestuia în prezența apărătorului, întocmește propunerea motivată de luare a măsurii arestării preventive a inculpatului.

Dosarul, împreună cu propunerea de luare a măsurii arestării preventive și adresa de înaintare, semnate de procurorul care supraveghează sau efectuează urmărirea penală, se prezintă președintelui ori judecătorului delegat de acesta de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află locul de deținere, locul unde s-a constatat săvârșirea faptei prevăzute de legea penală ori sediul parchetului din care face parte procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.

.....
Dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în alin.1, judecătorul dispune, prin încheiere motivată, arestarea preventivă a inculpatului pe o durată ce nu poate depăși 30 zile.

.....
Dispozițiile art.146 alin.10, 11¹ și ale art.152 alin.1 se aplică în mod corespunzător.”

64. La articolul 151, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.151.- După întocmirea hotărârii prin care s-a dispus arestarea preventivă a inculpatului, judecătorul de la prima instanță sau, după caz, președintele completului de la instanța de recurs emite de îndată mandatul de arestare preventivă.”

65. La articolul 152, după alineatul 3 se introduce un alineat nou, alin.3¹, cu următorul cuprins:

„În vederea executării mandatului de arestare preventivă, organul de poliție poate pătrunde în domiciliul sau reședința unei persoane fără învoirea acesteia, precum și în sediul unei persoane juridice fără învoirea reprezentantului legal al acesteia.”

66. Articolul 154 va avea următorul cuprins:

„Art.154.- Când persoana prevăzută în mandat nu a fost găsită, organul însărcinat cu executarea încheie un proces-verbal prin care constată aceasta și înștiințează organul judiciar care a

**Negăsirea
persoanei
prevăzute în
mandat**

emis mandatul, precum și organele competente pentru darea în urmărire și în consemn la punctele de trecere a frontierei.”

67. La articolul 155, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„În cazul prevăzut în alin.1, prelungirea duratei arestării preventive a inculpatului poate fi dispusă de instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond sau de instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află locul de deținere, locul unde s-a constatat săvârșirea faptei prevăzute de legea penală ori sediul parchetului din care face parte procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.”

68. La articolul 156, alineatele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:

„Art.156.- Prelungirea duratei arestării preventive prevăzute în art.155 se dispune pe baza propunerii motivate a procurorului care, după caz, efectuează sau supraveghează urmărirea penală.

În cazul în care procurorul supraveghează urmărirea penală, acesta va fi sesizat motivat de către organul de cercetare penală, în vederea formulării propunerii de prelungire, cu cel puțin 8 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive.”

69. La articolul 156, alineatul 4 se abrogă.

70. La articolul 159, denumirea marginală va avea următorul cuprins:

„Procedura prelungirii arestării preventive dispuse în cursul urmăririi penale”

71. La articolul 159, alineatele 1, 3, 4 și 6-12 vor avea următorul cuprins:

„Art.159.- Dosarul cauzei va fi depus la instanță, împreună cu propunerea de prelungire a arestării preventive și adresa de înaintare, semnate de procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive, și va putea fi consultat de apărător.

.....
Inculpatul este adus în fața judecătorului și va fi asistat de apărător.

În cazul în care inculpatul arestat se află internat în spital și din cauza stării sănătății nu poate fi adus în

fața judecătorului sau când, din cauză de forță majoră sau stare de necesitate, deplasarea sa nu este posibilă, propunerea va fi examinată în lipsa inculpatului, dar numai în prezența apărătorului, căruia i se dă cuvântul pentru a pune concluzii.

.....
În cazul în care judecătorul acordă prelungirea, aceasta nu va putea depăși 30 de zile.

Judecătorul soluționează propunerea și se pronunță asupra prelungirii arestării preventive, în termen de 24 de ore de la primirea dosarului, și comunică încheierea celor lipsă de la judecată în același termen.

Încheierea prin care s-a hotărât asupra prelungirii arestării poate fi atacată cu recurs de procuror sau de inculpat în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, sau de la comunicare, pentru cei lipsă. Recursul se soluționează înainte de expirarea duratei arestării preventive dispuse anterior încheierii atacate.

Recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus prelungirea arestării preventive nu este suspensiv de executare.

Dispozițiile art.140³ alin.3-7 și 9 se aplică în mod corespunzător la judecarea recursului.

Măsura dispusă de judecător se comunică administrației locului de deținere, care este obligată să o aducă la cunoștință inculpatului.

Dacă încheierea judecătorului de la prima instanță nu este atacată cu recurs, instanța este obligată să restituie dosarul organului de urmărire penală în termen de 24 de ore de la expirarea termenului de recurs.”

72. La articolul 160^b, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Dacă instanța constată că arestarea preventivă este nelegală sau că temeiurile care au determinat arestarea preventivă au încetat ori nu există temeiuri noi care să justifice privarea de libertate, dispune, prin încheiere motivată, revocarea arestării preventive și punerea în libertate a inculpatului.”

73. La articolul 160^e se introduce un alineat nou, alin.2, cu următorul cuprins:

„La stabilirea dispozițiilor aplicabile cu privire la măsura reținerii și arestării preventive se are în vedere vârsta învinuitului sau inculpatului de la data la care se dispune asupra luării, prelungirii sau menținerii măsurii preventive.”

74. La articolul 160², alineatele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:

„Art.160².- Liberarea provizorie sub control judiciar se poate acorda în cazul infracțiunilor săvârșite din culpă, precum și în cazul infracțiunilor intenționate pentru care legea prevede pedeapsa închisorii ce nu depășește 18 ani.

Liberarea provizorie sub control judiciar nu se acordă în cazul în care există date din care rezultă necesitatea de a-l împiedica pe învinuit sau inculpat să săvârșească alte infracțiuni sau că acesta va încerca să zădărnicească aflarea adevărului prin influențarea unor martori sau experți, alterarea ori distrugerea mijloacelor de probă sau prin alte asemenea fapte.”

75. La articolul 160², litera b) a alineatului 3 va avea următorul cuprins:

„b) să comunice organului judiciar orice schimbare a locuinței;”

76. La articolul 160², după litera g) a alineatului (3) se introduce o literă nouă, lit.h), cu următorul cuprins:

„h) să nu părăsească țara fără încuviințarea instanței.”

77. La articolul 160², după alineatul 3 se introduce un alineat nou, alin.4, cu următorul cuprins:

„Dispozițiile art.145 alin.2¹ se aplică în mod corespunzător.”

78. La articolul 160⁴ după alineatul 2 se introduce un alineat nou, alin.3, cu următorul cuprins:

„Dispozițiile art.160² alin.4 se aplică în mod corespunzător.”

79. La articolul 160⁵, alineatele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:

„Art.160⁵.- Cauțiunea garantează respectarea de către învinuit sau inculpat a obligațiilor ce-i revin în timpul liberării provizorii și repararea pagubei produse prin infracțiune.

Cuantumul cauțiunii este de cel puțin 1000 lei (RON) și consemnarea sa se poate face fie prin depunerea sumei de bani stabilită de către instanță, fie prin constituirea unei garanții reale imobiliare la dispoziția instanței care a stabilit cauțiunea.”

80. La articolul 160⁵, după alineatul 6 se introduce un alineat nou, alin.7, cu următorul cuprins:

„În cazurile prevăzute la alin.4 lit.d) și e), când prin infracțiunea săvârșită s-a produs o pagubă, cauțiunea se restituie

numai în măsura în care nu a servit la repararea pagubei produse prin infracțiune.”

81. La articolul 162, alineatele 1 și 4 vor avea următorul cuprins:

„Art.162.- Dacă procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală constată, în cursul urmăririi penală că învinuitul sau inculpatul se află în vreuna dintre situațiile arătate în art.113 sau 114 din Codul penal, sesizează instanța care, dacă este cazul, dispune luarea, în mod provizoriu, a măsurii de siguranță corespunzătoare. În cursul urmăririi penale, măsura de siguranță poate fi dispusă pe o durată ce nu poate depăși 180 de zile. În cursul judecării, măsura de siguranță corespunzătoare este dispusă, de asemenea, în mod provizoriu de instanța de judecată.

.....
 Confirmarea se face pe baza avizului comisiei medicale, care trebuie comunicat instanței în termen de 45 de zile de la sesizarea comisiei. Nerespectarea acestui termen constituie abatere judiciară și se sancționează conform art.198 alin.4 lit.f). ”

Luarea măsurii de siguranță a ordinului de restricție

82. După articolul 162 se introduce un articol nou, art.162¹, cu următorul cuprins:

„Art.162¹.- Dacă procurorul este sesizat de către partea vătămată cu privire la săvârșirea vreunei fapte de violență domestică, va sesiza instanța de judecată care, dacă este cazul, dispune luarea în mod provizoriu a măsurii de siguranță a ordinului de restricție.

Măsura provizorie a ordinului de restricție durează până la confirmarea acesteia de către instanță.

Confirmarea se va face numai după ascultarea părților și în prezența procurorului.”

83. La articolul 163, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.163.- Măsurile asigurătorii se iau în cursul procesului penal de procuror sau de instanța de judecată și constau în indisponibilizarea, prin instituirea unui sechestr, a bunurilor mobile și imobile, în vederea confiscării speciale, a reparării pagubei produse prin infracțiune, precum și pentru garantarea executării pedepsei amenzii.”

84. La articolul 171, alineatele 2 și 4¹ vor avea următorul cuprins:

„Asistența juridică este obligatorie când învinuitul sau inculpatul este minor, internat într-un centru de reeducare sau

într-un institut medical educativ, când este reținut sau arestat chiar în altă cauză, când față de acesta a fost dispusă măsura de siguranță a internării medicale sau obligarea la tratament medical chiar în altă cauză ori când organul de urmărire penală sau instanța apreciază că învinuitul ori inculpatul nu și-ar putea face singur apărarea, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

.....
 Când asistența juridică este obligatorie, dacă apărătorul ales nu se prezintă la data stabilită pentru efectuarea unui act de urmărire penală sau la termenul de judecată fixat și nici nu asigură substituirea, pleacă sau refuză să efectueze apărarea, organul judiciar desemnează un apărător din oficiu care să-l înlocuiască, acordându-i timpul necesar pentru pregătirea apărării.”

85. La articolul 172, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Când asistența juridică este obligatorie, organul de urmărire penală va asigura prezența apărătorului la ascultarea învinuitului sau inculpatului.”

86. La articolului 172, alineatul 5 se abrogă.

87. La articolul 172, alineatul 6 va avea următorul cuprins:

„Apărătorul are dreptul de a se plânge, potrivit art.275, dacă cererile sale nu au fost acceptate; în situațiile prevăzute în alin.2 și 4, procurorul este obligat să rezolve plângerea în cel mult 48 de ore.”

88. La articolul 173, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Când organul judiciar apreciază că din anumite motive partea vătămată, partea civilă sau partea responsabilă civilmente nu și-ar putea face singură apărarea, dispune din oficiu sau la cerere luarea măsurilor pentru desemnarea unui apărător.”

89. La articolul 177, alineatele 7 și 8 vor avea următorul cuprins:

„Militarii se citează la unitatea din care fac parte, prin comandantul acesteia.

Dacă învinuitul sau inculpatul locuiește în străinătate, citarea se face potrivit normelor de drept internațional penal aplicabile în relația cu statul solicitat, în condițiile legii. În absența unei asemenea norme sau în cazul în care instrumentul juridic internațional aplicabil o permite, citarea se face prin scrisoare recomandată. În acest caz, avizul de primire a scrisorii recomandate, semnat de destinatar, sau refuzul de primire a

acesteia, constatat de agentul procedural, ține loc de dovadă a îndeplinirii procedurii de citare.”

90. La articolul 177, după alineatul 8 se introduce un alineat nou, alin.8¹, cu următorul cuprins:

„Citația privind înfățișarea unui învinuit sau inculpat care locuiește în străinătate se transmite cu cel puțin 50 de zile înainte de ziua stabilită pentru înfățișare. Termenul de 50 de zile va fi avut în vedere atât la fixarea datei înfățișării, cât și la transmiterea citației.”

91. La articolul 189, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Cheltuielile judiciare prevăzute în alin.1, avansate de stat, sunt cuprinse distinct, după caz, în bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Justiției, Ministerului Public și Ministerului Administrației și Internelor.”

92. La articolul 192 punctul 1, după litera c) se introduce o literă nouă, lit.d), cu următorul cuprins:

„d) inculpat, în cazul când a fost achitat în temeiul art.10 lit.b¹).”

93. La articolul 192 punctul 2, litera c) va avea următorul cuprins:

„c) partea vătămată, în caz de retragere a plângerii sau în cazul în care plângerea a fost tardiv introdusă.”

94. La articolul 192, alineatul 5 va avea următorul cuprins:

„Dispozițiile prevăzute la pct.1 lit.a) și d), precum și la pct.2 și 3, se aplică în mod corespunzător și în caz de clasare, de scoatere de sub urmărire sau de încetare a urmăririi penale.”

95. La articolul 197, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Dispozițiile relative la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. De asemenea, sunt prevăzute sub sancțiunea nulității și dispozițiile relative la participarea procurorului, prezența învinuitului sau a inculpatului și asistarea acestora de către apărător, când sunt obligatorii, potrivit legii, precum și la efectuarea referatului de evaluare în cauzele cu infractori minori.”

96. La articolul 197, după alineatul 2 se introduce un alineat nou, alin.2¹, cu următorul cuprins:

„În situațiile prevăzute la alin.1 și 4, în cazul în care refacerea actului anulabil se poate face în fața instanței care a constatat, prin încheiere, încălcarea dispozițiilor legale, aceasta acordă un termen scurt pentru refacerea imediată a actului.”

Abateri judiciare 97. Articolul 198 va avea următorul cuprins:

„Art.198.- Următoarele abateri săvârșite în cursul procesului penal se sancționează cu amendă judiciară de la 100 lei (RON) la 500 lei (RON):

a) neîndeplinirea sau îndeplinirea greșită ori cu întârziere a lucrărilor de citare sau de comunicare a actelor procedurale, de transmitere a dosarelor, precum și a oricăror alte lucrări, dacă prin acestea s-au provocat întârzieri în desfășurarea procesului penal;

b) neîndeplinirea ori îndeplinirea greșită a îndatoririlor de înmânare ori de comunicare a citațiilor sau a celorlalte acte procedurale, precum și neexecutarea mandatelor de aducere.

Următoarele abateri săvârșite în cursul procesului penal se sancționează cu amendă judiciară de la 250 lei (RON) la 1000 lei (RON):

a) lipsa nejustificată a martorului;

b) lipsa nejustificată a apărătorului ales sau desemnat din oficiu;

c) împiedicarea în orice mod a exercitării, în legătură cu procesul, a atribuțiilor ce revin organelor judiciare, personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor, experților desemnați de organul judiciar în condițiile legii, agenților procedurali, precum și altor salariați ai instanțelor și parchetelor;

d) lipsa nejustificată a expertului sau interpretului legal citat;

e) tergiversarea de către expert sau interpret a îndeplinirii însărcinărilor primite;

f) neîndeplinirea de către orice persoană a obligației de prezentare, la cererea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, a obiectelor ori înscrisurilor cerute de acestea, precum și neîndeplinirea aceleiași obligații de către reprezentantul legal al persoanei juridice sau de cel însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei obligații;

g) nerespectarea obligației de păstrare, prevăzută în art.109 alin.5;

h) neluarea de către reprezentantul legal al persoanei juridice în cadrul căreia urmează a se efectua o expertiză a măsurilor necesare pentru efectuarea acesteia sau pentru efectuarea la timp a expertizei, precum și împiedicarea de către orice persoană a efectuării expertizei în condițiile legii;

i) nerespectarea de către părți, apărătorii acestora, martori, experți, interpreți sau orice alte persoane a măsurilor luate de către președintele completului de judecată, potrivit art.298;

j) manifestările ireverențioase ale părților, apărătorilor acestora, martorilor, experților, interpreților sau ale oricăror alte persoane, față de judecător sau procuror;

k) nerespectarea de către învinuit sau inculpat a obligației de a încunoștința în scris, în termen de 3 zile, organele judiciare despre orice schimbare a domiciliului sau a reședinței de fapt pe parcursul procesului penal;

l) neîndeplinirea de către organul de cercetare penală a dispozițiilor scrise ale procurorului, în termenul stabilit de acesta.

Amenzile judiciare aplicate constituie venituri la bugetul de stat, cuprinzându-se distinct în bugetul Ministerului Public sau Ministerului Justiției, după caz, potrivit legii.

Aplicarea amenzii judiciare nu înlătură răspunderea penală, în cazul în care fapta constituie infracțiune.”

98. La articolul 201, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Ca organe de cercetare ale poliției judiciare funcționează lucrători specializați din Ministerul Administrației și Internelor, desemnați nominal de ministrul administrației și internelor, cu avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, și își desfășoară activitatea sub autoritatea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Retragerea avizului conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție conduce la încetarea calității de lucrător în cadrul poliției judiciare.”

99. La articolul 205 se introduc două noi alineate, alin.2 și 3, cu următorul cuprins:

„În cazurile în care procurorul înaintează dosarul cauzei instanței în vederea soluționării propunerilor ori cererilor formulate în cursul urmăririi penale, acesta sau organul de cercetare penală păstrează copii de pe toate actele dosarului, în vederea continuării urmăririi penale.

În cazurile în care, în cursul urmăririi penale, dosarul cauzei este solicitat în același timp de instanțe diferite, procurorul înaintează originalul dosarului instanței mai întâi sesizate, iar celorlalte instanțe copii de pe actele dosarului, semnate de procuror și purtând ștampila parchetului.”

100. La articolul 209, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror, în cazul infracțiunilor prevăzute în art.155-173, art.174-177, art.179, art.189 alin.3-6, art.190, art.191, art.211 alin.3, art.212, art.236, art.236¹, art.239, art.239¹, art.250, art.252, art.253¹-255, art.257, art.265-268, art.273-276, art.279¹, art.280, art.280¹, art.302², art.317, art.323 și art.356-361 din Codul penal, în cazurile arătate în art.27 pct.1 lit.b)-e), art.28¹ pct.1 lit.b) și pct.5, art.28² pct.1 lit.b) și art.29 pct.1 din prezentul cod, în cazul infracțiunilor împotriva protecției muncii, precum și în cazul altor infracțiuni date prin lege în competența sa.”

101. La articolul 209, alineatele 5 și 6 se abrogă.

102. La articolul 217, alineatul 3 se abrogă.

103. La articolul 217, alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„În cauzele în care urmărirea penală se efectuează de către procuror, acesta poate dispune prin ordonanță ca anumite acte de cercetare penală să fie efectuate de către organele poliției judiciare.”

104. La articolul 219, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Dispozițiile date de procuror sunt obligatorii pentru organul de cercetare penală, precum și pentru alte organe ce au atribuții prevăzute de lege în constatarea infracțiunilor.”

**Infirmarea
actelor sau
măsurilor
procesuale
nelegale**

105. Articolul 220 va avea următorul cuprins:

„Art.220.- Când procurorul constată că un act sau o măsură procesuală a organului de urmărire penală nu este dată cu respectarea dispozițiilor legale, o infirmă prin ordonanță.

Procurorul este obligat să aducă, de îndată, la cunoștința procurorului ierarhic superior măsurile preventive dispuse sau propuse și soluțiile adoptate în cauză.”

106. La articolul 221, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.221.- Organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț, ori se sesizează din oficiu când află pe orice altă cale că s-a săvârșit o infracțiune. În cazul în care organul de

urmărire penală se sesizează din oficiu, încheie un proces-verbal în acest sens.”

107. La articolul 222, după alineatul 6 se introduce un alineat nou, alin.7, cu următorul cuprins:

„Plângerea greșit îndreptată la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată se trimite organului competent.”

108. La articolul 224¹, alineatele 2 și 3 vor avea următorul cuprins:

„Investigatorii sub acoperire sunt lucrători operativi din cadrul poliției judiciare și pot fi folosiți numai pe o perioadă determinată, în condițiile prevăzute în art.224² și 224³.

Investigatorul sub acoperire culege date și informații în baza autorizației emise potrivit dispozițiilor prevăzute în art.224², pe care le pune, în totalitate, la dispoziția procurorului.”

109. La articolul 224², alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.224².- Persoanele prevăzute în art.224¹ pot efectua investigații numai cu autorizarea motivată a procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.”

110. La articolul 226, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.226.- Pentru infracțiunile prevăzute de Codul penal în art.331-334, 348, 353 și 354, urmărirea penală poate începe numai la sesizarea comandantului.”

111. La articolul 228, alineatul 3 se abrogă.

112. La articolul 228, alineatul 3¹ va avea următorul cuprins:

„Rezoluția de începere a urmăririi penale, emisă de organul de cercetare penală, se supune confirmării motivate a procurorului care exercită supravegherea activității de cercetare penală, în termen de cel mult 48 de ore de la data începerii urmăririi penale, organele de cercetare penală fiind obligate să prezinte totodată și dosarul cauzei.”

113. La articolul 242, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.242.- Încetarea urmăririi penale are loc când se constată existența vreunuia dintre cazurile prevăzute în art.10 lit.f)-h), i¹) și j) și există învinuit sau inculpat în cauză.”

114. La articolul 243, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.243.- Organul de cercetare penală, când constată existența vreunuia dintre cazurile prevăzute în art.10 lit.f)-h), i¹)

și j), înaintează procurorului dosarul împreună cu propuneri de încetare a urmăririi penale.”

115. La articolul 245, după litera c) a alineatului 1 se introduce o literă nouă, lit.c¹), cu următorul cuprins:

„c¹) sesizării instanței civile competente cu privire la desființarea totală sau parțială a unui înscris, dispoziția fiind aplicabilă și în cazul soluției de neîncepere a urmăririi penale;”

116. La articolul 264, alineatul 2 se abrogă.

117. La articolul 264, alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„Procurorul înaintează, de îndată, rechizitoriul împreună cu dosarul cauzei conducătorului parchetului care, în termen de 24 de ore în cauzele cu arestați preventiv sau în termen de 5 zile în celelalte cauze, verifică legalitatea soluției adoptate. Dacă până la expirarea acestor termene rechizitoriul nu a fost infirmat, acesta se înaintează instanței competente, în baza adresei semnate de procurorul care a întocmit rechizitoriul, împreună cu dosarul cauzei și cu un număr necesar de copii de pe rechizitoriu pentru a fi comunicat inculpaților aflați în stare de deținere.”

118. La articolul 264, după alineatul 4 se introduce un alineat nou, alin.5, cu următorul cuprins:

„În cazul în care rechizitoriul este întocmit de către conducătorul parchetului, acesta împreună cu dosarul cauzei, se înaintează procurorului ierarhic superior. Dispozițiile alin.4 se aplică în mod corespunzător.”

119. La articolul 270, litera b) a alineatului (1) va avea următorul cuprins:

„b) restituire a cauzei de către instanța de judecată în vederea refacerii urmăririi penale;”

Reluarea în caz de restituire

120. Articolul 272 va avea următorul cuprins:

„Art.272.- Când instanța de judecată a dispus restituirea cauzei în vederea refacerii urmăririi penale, urmărirea se reia pe baza hotărârii prin care instanța a dispus restituirea.”

121. La articolul 273, alineatul 1¹ va avea următorul cuprins:

„Art.273.- Redeschiderea urmăririi penale are loc, de asemenea, când judecătorul, potrivit art.278¹, a admis plângerea împotriva ordonanței sau, după caz, a rezoluției procurorului de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale ori de clasare, și a trimis cauza procurorului în vederea

redeschiderii urmăririi penale. În cazul în care instanța, potrivit art.278¹, a admis plângerea împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale și a trimis cauza procurorului în vederea începerii urmăririi penale, acesta dispune începerea urmăririi în condițiile prevăzute de lege. Dispozițiile instanței sunt obligatorii pentru organul de urmărire penală, sub aspectul faptelor și împrejurărilor ce urmează a fi constatate și a mijloacelor de probă indicate.”

Plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată

122. Articolul 278¹ va avea următorul cuprins:

„Art.278¹.- După respingerea plângerii făcute conform art.275-278 împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau a ordonanței ori, după caz, a rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, date de procuror, persoana vătămată, precum și orice alte persoane ale căror interese legitime sunt vătămate pot face plângere, în termen de 20 de zile de la data comunicării de către procuror a modului de rezolvare, potrivit art.277 și 278, la judecătorul de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță. Plângerea poate fi făcută și împotriva dispoziției de netrimiteră în judecată cuprinsă în rechizitoriu.

În cazul în care prim-procurorul parchetului sau, după caz, procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori procurorul ierarhic superior nu a soluționat plângerea în termenul de 20 de zile prevăzut în art.277, termenul de 20 de zile prevăzut în alin.1 curge de la data expirării termenului de 20 de zile.

Dosarul va fi trimis de parchet judecătorului, în termen de 5 zile de la primirea adresei prin care se cere dosarul.

Persoana față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale, precum și persoana care a făcut plângerea se citează. Neprezentarea acestor persoane, legal citate, nu împiedică soluționarea cauzei. Când judecătorul consideră că este absolut necesară prezența persoanei lipsă, poate lua măsuri pentru prezentarea acesteia.

La judecarea plângerii, prezența procurorului este obligatorie.

La termenul fixat pentru judecarea plângerii, judecătorul dă cuvântul persoanei care a făcut plângerea, persoanei față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale și apoi procurorului.

Judecătorul, soluționând plângerea, verifică rezoluția sau ordonanța atacată, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri noi prezentate.

Judecătorul pronunță una dintre următoarele soluții:

a) respinge plângerea, prin sentință, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată, menținând rezoluția sau ordonanța atacată;

b) admite plângerea, prin sentință, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și trimite cauza procurorului, în vederea începerii sau redeschiderii urmăririi penale, după caz. Judecătorul este obligat să arate motivele pentru care a trimis cauza procurorului, indicând totodată faptele și împrejurările ce urmează a fi constatate și prin care anume mijloace de probă;

c) admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și, când probele existente la dosar sunt suficiente, reține cauza spre judecare, în complet legal constituit, dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac aplicându-se în mod corespunzător.

În cazul prevăzut la alin.8 lit.c), actul de sesizare a instanței îl constituie plângerea persoanei la care se referă alin.1.

Hotărârea judecătorului pronunțată potrivit alin.8 lit.a) și b) poate fi atacată cu recurs de procuror, de persoana care a făcut plângerea, de persoana față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale, precum și de orice persoane ale căror interese legitime sunt vătămate.

În situația prevăzută în alin.8 lit.a), persoana în privința căreia judecătorul, prin hotărâre definitivă, a decis că nu este cazul să se înceapă ori să se redeschidă urmărirea penală nu mai poate fi urmărită pentru aceeași faptă, afară de cazul când s-au descoperit fapte sau împrejurări noi ce nu au fost cunoscute de organul de urmărire penală și nu a intervenit unul dintre cazurile prevăzute în art.10.

Judecătorul este obligat să rezolve plângerea în termen de cel mult 30 de zile de la primirea acesteia.

Plângerea greșit îndreptată se trimite organului judiciar competent.”

**Plângerea
procurorului
împotriva actelor
procesuale
infirmate**

123. După articolul 278¹ se introduce un articol nou, art.278², cu următorul cuprins:

„Art.278².- Procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală poate face plângere împotriva ordonanței prin care i-a fost infirmat un act procesual de către procurorul ierarhic superior la judecătorul de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță.

Plângerea se face de procuror în termen de 24 de ore de la data când i-a fost comunicată ordonanța de infirmare, însă numai până la data sesizării instanței cu judecarea cauzei.

În termen de 24 de ore de la primirea plângerii, judecătorul va solicita, prin adresă, dosarul cauzei, care va fi trimis de parchet în 24 de ore de la primirea adresei.

Procurorul care a formulat plângerea și procurorul a cărui dispoziție este atacată se citează. Neprezentarea acestora nu împiedică soluționarea plângerii.

Soluționarea plângerii se face în camera de consiliu în 48 de ore de la primirea dosarului.

Judecătorul, soluționând plângerea, verifică ordonanța atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri întocmite anterior infirmării, care îi sunt prezentate.

Judecătorul pronunță una dintre următoarele soluții:

a) respinge plângerea, prin sentință, ca tardivă sau inadmisibilă, ori ca nefondată, menținând ordonanța atacată;

b) admite plângerea, prin sentință și desființează ordonanța atacată;

c) admite plângerea, prin încheiere, desființează ordonanța de infirmare a rechizitoriului și reține cauza spre judecare, în complet legal constituit. În acest caz, actul de sesizare a instanței îl constituie rechizitoriul a cărui infirmare a fost desființată.

Hotărârea judecătorului este definitivă.”

124. La articolul 279, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Plângerea prealabilă se adresează organului de cercetare penală sau procurorului, potrivit legii.”

125. La articolul 280, alineatul 2 se abrogă.

126. La articolul 280, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„După constatarea infracțiunii flagrante, organul de urmărire penală cheamă persoana vătămată și, dacă aceasta declară că face plângere prealabilă, continuă urmărirea penală. În caz contrar, procurorul dispune încetarea urmăririi penale.”

Procedura în caz de conexitate sau de indivizibilitate**127. Articolul 281 va avea următorul cuprins:**

„Art.281.- În caz de conexitate sau de indivizibilitate între o infracțiune pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face la plângerea prealabilă și o altă infracțiune pentru care nu se cere plângerea prealabilă, dacă disjungerea nu este posibilă, se aplică procedura prevăzută în art.35.”

128. Articolul 284¹ se abrogă.**Schimbarea încadrării faptei****129. Articolul 286 va avea următorul cuprins:**

„Art.286.- Dacă într-o cauză în care s-au făcut acte de cercetare penală se consideră ulterior că fapta urmează a primi o încadrare juridică pentru care este necesară plângerea prealabilă, organul de cercetare penală cheamă partea vătămată și o întreabă dacă înțelege să facă plângere. În caz afirmativ, organul de cercetare penală continuă cercetarea. În caz contrar, transmite actele procurorului în vederea încetării urmăririi penale.”

130. La articolul 300¹, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Când instanța constată că temeiurile care au determinat arestarea impun în continuare privarea de libertate sau că există temeiuri noi care justifică privarea de libertate, instanța menține, prin încheiere motivată, arestarea preventivă. Dispozițiile art.159 alin.3, 4, 5 și 11 se aplică în mod corespunzător.”

131. La articolul 303, alineatele 3 și 6 vor avea următorul cuprins:

„Încheierea dată în primă instanță prin care s-a dispus suspendarea cauzei poate fi atacată separat cu recurs la instanța superioară în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Recursul nu suspendă executarea și se judecă în termen de 3 zile.

.....
 Instanța suspendă judecata, prin încheiere motivată, și în cazul în care a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate, până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției. Dacă inculpatul este arestat, se aplică în mod corespunzător prevederile art.300², iar dacă față de acesta s-a dispus măsura obligării de a nu părăsi localitatea sau măsura obligării de a nu

părăsi țara, se aplică, în mod corespunzător, art.145 și 145¹. Încheierea este supusă recursului în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Recursul se judecă în termen de 3 zile.”

**Suspendarea
judecării în caz
de extrădare
activă**

132. După articolul 303 se introduce un articol nou, art.303¹, cu următorul cuprins:

„Art.303¹.- În cazul în care, potrivit legii, se cere extrădarea unei persoane în vederea judecării într-o cauză penală, instanța pe rolul căreia se află cauza poate dispune, prin încheiere motivată, suspendarea judecării până la data la care statul solicitat va comunica hotărârea sa asupra cererii de extrădare. Încheierea instanței este supusă recursului în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Recursul se judecă în termen de 3 zile.

Dacă se solicită extrădarea unui inculpat judecat într-o cauză cu mai mulți inculpați, instanța poate dispune, în interesul unei bune judecări, disjungerea cauzei.”

133. La articolul 309 se introduc două alineate noi, alin.2 și 3, cu următorul cuprins:

„Întocmirea minutei este obligatorie și în cazurile în care judecătorul sau instanța dispune asupra măsurilor preventive.

Minuta se întocmește în două exemplare originale, din care unul se atașează la dosarul cauzei, iar celălalt se depune, spre conservare, la dosarul de minute al instanței.”

134. La articolul 316, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Când cercetarea judecătorească nu confirmă învinuirea sau când a intervenit vreuna din cauzele de încetare a procesului penal prevăzute în art.10, procurorul pune, după caz, concluzii de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal.”

**Începerea
cercetării
judecătorești**

135. Articolul 322 va avea următorul cuprins:

„Art.322.- Președintele dispune ca grefierul să dea citire sau să facă o prezentare succintă a actului de sesizare a instanței, după care explică inculpatului în ce constă învinuirea ce i se aduce. Totodată, înștiințează pe inculpat cu privire la dreptul de a nu face nici o declarație, atrăgându-i atenția că ceea ce declară poate fi folosit și împotriva sa, precum și cu privire la dreptul de a pune întrebări coinculpaților, celorlalte părți, martorilor, experților și de a da explicații în tot cursul cercetării judecătorești, când socotește că este necesar.”

136. La articolul 323, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Dacă inculpatul consimte să dea declarație, este lăsat să arate tot ce știe despre fapta pentru care a fost trimis în judecată, apoi i se pot pune întrebări de către președinte și ceilalți membri ai completului, precum și de către procuror, de partea vătămată, de partea civilă, de partea responsabilă civilmente, de ceilalți inculpați și de apărătorul inculpatului a cărui ascultare se face.”

**Amânarea
pentru probe noi****137. Articolul 331 va avea următorul cuprins:**

„Art.331.- Dacă din cercetarea judecătorească rezultă că pentru lămurirea faptelor sau împrejurărilor cauzei este necesară administrarea unor probe noi, instanța dispune fie judecarea cauzei în continuare, fie amânarea ei.”

**Restituirea
pentru refacerea
urmăririi penale****138. Articolul 332 va avea următorul cuprins:**

„Art.332.- Când se constată, înainte de terminarea cercetării judecătorești, că în cauza supusă judecării s-a efectuat cercetare penală de un alt organ decât cel competent, instanța se desesizează și restituie cauza procurorului, care procedează potrivit art.268 alin.1. Cauza nu se restituie atunci când constatarea are loc după începerea dezbaterilor sau când instanța, în urma cercetării judecătorești, schimbă încadrarea juridică a faptei într-o altă infracțiune pentru care cercetarea penală ar fi revenit altui organ de cercetare.

Instanța se desesizează și restituie cauza procurorului pentru refacerea urmăririi penale în cazul nerespectării dispozițiilor privitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, sesizarea instanței, prezența învinuitului sau a inculpatului și asistarea acestuia de către apărător.

În cazurile în care dispune restituirea, instanța se pronunță și asupra măsurilor preventive, asupra măsurilor de siguranță prevăzute în art.113 și 114 din Codul penal, precum și asupra măsurilor asigurătorii.

Împotriva hotărârii de desesizare se poate face recurs de către procuror și de orice persoană ale cărei interese au fost vătămate prin hotărâre, în 3 zile de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă.

Dosarul este trimis procurorului, imediat după rămânerea definitivă a hotărârii la prima instanță sau în cel mult 3 zile de la pronunțarea hotărârii de către instanța de recurs. În cazul în care inculpatul este arestat preventiv, procurorul procedează potrivit dispozițiilor art.156 și 159.”

139. Articolul 333 se abrogă.

**Extinderea
acțiunii penale
pentru alte acte
materiale**

140. Articolul 335 va avea următorul cuprins:

„Art.335.- Dacă în cursul judecății se descoperă în sarcina inculpatului date cu privire și la alte acte materiale care intră în conținutul infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată, instanța dispune, prin încheiere, extinderea acțiunii penale cu privire și la aceste acte și procedează la judecarea infracțiunii în întregul ei.

Dacă cu privire la unele din actele care intră în conținutul aceleiași infracțiuni s-a pronunțat anterior o hotărâre definitivă, instanța reunește cauza cu aceea în care s-a dat hotărârea definitivă, pronunțând o nouă hotărâre în raport cu toate actele care intră în conținutul infracțiunii și desființează hotărârea anterioară.

Instanța este obligată să pună în discuție actele cu privire la care s-a dispus extinderea, făcând aplicație în ce privește încadrarea juridică și a dispozițiilor art.334.”

**Extinderea
procesului penal
pentru alte fapte**

141. Articolul 336 va avea următorul cuprins:

„Art.336.- Când în cursul judecății se descoperă în sarcina inculpatului date cu privire la săvârșirea unei alte fapte prevăzute de legea penală, având legătură cu infracțiunea pentru care este trimis în judecată, procurorul poate cere extinderea procesului penal și în ce privește această faptă, iar instanța, după caz:

a) dacă procurorul declară că pune în mișcare acțiunea penală, instanța, atunci când găsește cererea întemeiată, procedează la extinderea procesului penal și la judecarea cauzei și cu privire la fapta descoperită;

b) dacă procurorul declară că nu pune în mișcare acțiunea penală, instanța sesizează, prin încheiere, organul de urmărire penală competent pentru efectuarea de cercetări cu privire la fapta descoperită.

Dacă procurorul nu participă la judecată și sunt întrunite condițiile prevăzute în alin.1, instanța extinde din oficiu procesul penal și procedează la judecarea cauzei în întregul ei sau, după caz, sesizează, prin încheiere, organul de urmărire penală competent pentru efectuarea de cercetări cu privire la fapta descoperită.

Dispozițiile art.335 alin.3 se aplică în mod corespunzător.”

142. La articolul 337, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Dispozițiile art.336 se aplică în mod corespunzător.”

143. Articolul 338 se abrogă.

144. La articolul 346, alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„Instanța penală nu soluționează acțiunea civilă când pronunță achitarea pentru cazul prevăzut în art.10 lit.b) ori când pronunță încetarea procesului penal pentru vreunul dintre cazurile prevăzute în art.10 lit.f) și j), precum și în caz de retragere a plângerii prealabile.”

145. La articolul 350, alineatele 1 și 4 vor avea următorul cuprins:

„Art.350.- Instanța are obligația ca, prin hotărâre, să se pronunțe asupra luării, menținerii sau revocării măsurii arestării preventive a inculpatului și asupra luării sau revocării măsurii obligării acestuia de a nu părăsi localitatea ori țara, motivând soluția pronunțată.

.....
Hotărârea pronunțată în cazul alineatelor precedente cu privire la arestarea preventivă a inculpatului sau la obligarea acestuia de a nu părăsi localitatea ori țara este executorie.”

Executarea într-o închisoare militară**146. Articolul 351 va avea următorul cuprins:**

„Art.351.- În cazurile prevăzute în art.62 din Codul penal, instanța prin hotărârea de condamnare, se pronunță și asupra executării pedepsei închisorii într-o închisoare militară.”

147. La articolul 360, după alineatul 3 se introduce un alineat nou, alin.4, cu următorul cuprins:

„În cazul în care instanța a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, o copie de pe dispozitivul hotărârii se comunică serviciului de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor.”

148. La articolul 361, literele a) și b) ale alineatului (1) vor avea următorul cuprins:

„a) sentințele privind infracțiunile pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate;”

b) sentințele pronunțate de tribunalele militare privind infracțiunile contra ordinii și disciplinei militare, sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani;”

149. La articolul 361, după litera e) a alineatului 1 se introduce o literă nouă, lit.f), cu următorul cuprins:

„f) sentințele pronunțate în materia executării hotărârilor penale, precum și cele privind reabilitarea.”

150. La articolul 362, literele a), c), d) și e) ale alineatului (1) vor avea următorul cuprins:

„a) procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă. Apelul procurorului în ce privește latura civilă este inadmisibil în lipsa apelului formulat de partea civilă, cu excepția cazurilor în care acțiunea civilă se exercită din oficiu;

.....
c) partea vătămată, în ce privește latura penală;

d) partea civilă și partea responsabilă civilmente, în ce privește latura penală și latura civilă;

e) martorul, expertul, interpretul și apărătorul, cu privire la cheltuielile judiciare convenite acestora;”

151. La articolul 365, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.365.- Partea care a lipsit atât la toate termenele de judecată, cât și la pronunțare poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu decât 10 zile de la data, după caz, a începerii executării pedepsei sau a începerii executării dispozițiilor privind despăgubirile civile.”

152. La articolul 377, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„În cazul în care procurorul sau părțile invocă necesitatea administrării de noi probe, trebuie să indice probele și mijloacele de probă cu ajutorul cărora pot fi obținute. Dispozițiile art.67 se aplică în mod corespunzător.”

153. La articolul 378, alineatele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:

„Art.378.- Instanța verifică hotărârea atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei, precum și a oricăror probe noi, administrate în fața instanței de apel.

În vederea soluționării apelului, instanța poate da o nouă apreciere probelor administrate în fața primei instanțe.”

154. La articolul 378, după alineatul 1 se introduce un nou alineat, alin.1¹, cu următorul cuprins:

„Cu ocazia judecării apelului, instanța este obligată să procedeze la ascultarea inculpatului prezent, potrivit dispozițiilor cuprinse în Partea specială, Titlul II, Capitolul II, atunci când acesta nu a fost ascultat la instanța de fond, precum și atunci când instanța de fond nu a pronunțat împotriva inculpatului o hotărâre de condamnare.”

155. La articolul 379, litera b) a punctului 2 va avea următorul cuprins:

„b) desființează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată, pentru motivul că judecarea cauzei la acea instanță a avut loc în lipsa unei părți nelegal citate sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată se dispune și atunci când există vreunul dintre cazurile de nulitate prevăzute în art.197 alin.2, cu excepția cazului de necompetență, când se dispune rejudecarea de către instanța competentă.”

**Soluții
complementare**

156. Articolul 380 va avea următorul cuprins:

„Art.380.- Dacă hotărârea este desființată pentru că s-a constatat existența vreunuia dintre cazurile prevăzute în art.332 alin.2, se dispune restituirea cauzei la procuror, pentru a lua măsuri în vederea refacerii urmăririi penale.”

157. La articolul 381, denumirea marginală a articolului va avea următorul cuprins:

„Chestiuni complementare”

158. La articolul 383, după alineatul 1 se introduce un alineat nou, alin.1¹, cu următorul cuprins:

„Dispozițiile art.350 se aplică în mod corespunzător.”

159. La articolul 383, alineatul 4 se abrogă.

160. La articolul 385, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Dacă hotărârea a fost desființată în apelul procurorului, declarat în defavoarea inculpatului sau în apelul părții vătămate, instanța care rejudecă poate pronunța și o pedeapsă mai grea decât cea arătată în art.372 alin.2 și art.373.”

161. La articolul 385¹, literele a) și b) ale alineatului 1 vor avea următorul cuprins:

„a) sentințele pronunțate de judecătorii în cazurile prevăzute de lege;

b) sentințele pronunțate de tribunalele militare în cazul infracțiunilor contra ordinii și disciplinei militare, sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani;”

162. La articolul 385¹, după litera d) a alineatului 1 se introduce o literă nouă, lit.d¹), cu următorul cuprins:

„d¹) sentințele privind infracțiunile pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate;”

163. La articolului 385¹, litera e) a alineatului 1 va avea următorul cuprins:

„e) deciziile pronunțate, ca instanțe de apel, de tribunale, tribunale militare teritoriale, curți de apel și Curtea Militară de Apel.”

164. La articolul 385¹, după litera e) a alineatului 1 se introduce o literă nouă, lit.f), cu următorul cuprins:

„f) sentințele pronunțate în materia executării hotărârilor penale, afară de cazul când legea prevede altfel, precum și cele privind reabilitarea.”

165. La articolul 385⁹, punctele 7 și 12 ale alineatului 1 vor avea următorul cuprins:

„7. judecata s-a făcut fără întocmirea referatului de evaluare în cauzele cu infractori minori;

.....
12. când instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost trimis în judecată, cu excepția cazurilor prevăzute în art.334-337;”

166. La articolul 385⁹, punctul 17¹ al alineatului 1 se abrogă.

167. La articolul 385⁹, punctul 18 va avea următorul cuprins:

„18. când s-a comis o eroare gravă de fapt, având drept consecință pronunțarea unei hotărâri greșite de achitare sau de condamnare;”

168. La articolul 385⁹, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Cazurile prevăzute în alin.1 pct.1-7, 10, 13, 14, 19 și 20 se iau în considerare întotdeauna din oficiu, iar cele de la pct.11, 12, 15, 17 și 18 se iau în considerare din oficiu numai când au influențat asupra hotărârii în defavoarea inculpatului.”

Raportul scris

169. Articolul 385¹² va avea următorul cuprins:

„Art.385¹².- Președintele instanței de recurs, primind dosarul, fixează termen pentru judecarea recursului și poate delega, totodată, unul din judecătorii care compun completul de

judecată să facă un raport scris asupra recursului. La Înalta Curte de Casație și Justiție, raportul poate fi întocmit de un judecător sau de un magistrat asistent.

Raportul trebuie să cuprindă, pe scurt, obiectul procesului, soluțiile pronunțate de instanțe și faptele reținute de ultima instanță, în măsura în care sunt necesare soluționării recursului.

Raportul trebuie să mai conțină observații cu referiri, dacă este cazul, la jurisprudența internă, precum și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, fără a se arăta opinia raportorului.

În raport se semnalează din oficiu și cazurile de casare arătate în art.385⁹ alin.2.

Raportul se depune la dosarul cauzei cu cel puțin 5 zile înainte termenului de judecată.”

170. La articolul 385¹⁴, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.385¹⁴.- Instanța verifică hotărârea atacată pe baza lucrărilor și materialului din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri noi, prezentate la instanța de recurs.”

171. La articolul 385¹⁴, după alineatul 1 se introduce un alineat nou, alin.1¹, cu următorul cuprins:

„Cu ocazia judecării recursului, instanța este obligată să procedeze la ascultarea inculpatului prezent, potrivit dispozițiilor cuprinse în Partea specială, Titlul II, Capitolul II, atunci când acesta nu a fost ascultat la instanțele de fond și apel, precum și atunci când aceste instanțe nu au pronunțat împotriva inculpatului o hotărâre de condamnare.”

172. La articolul 385¹⁵, literele c) și d) ale punctului 2 vor avea următorul cuprins:

„c) dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost casată, în cazurile prevăzute în art.385⁹ alin.1 pct.3-5, pct.6 teza a doua, pct.7-10 și pct.21 și rejudecarea de către instanța competentă în cazul prevăzut în art.385⁹ alin.1 pct.1.

Când recursul privește atât hotărârea primei instanțe, cât și hotărârea instanței de apel, în caz de admitere și dispunerea rejudecării de către instanța a cărei hotărâre a fost casată, cauza se trimite la prima instanță dacă ambele hotărâri au fost casate, și la instanța de apel când numai hotărârea acesteia a fost casată.

În cazul în care admite recursul declarat împotriva deciziei pronunțate în apel, instanța de recurs desființează și hotărârea primei instanțe, dacă se constată aceleași încălcări de

lege ca în decizia recurată.

Înalta Curte de Casație și Justiție, dacă admite recursul, când este necesară administrarea de probe, dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost casată;

d) dispune rejudecarea de către instanța de recurs în cazurile prevăzute în art.385⁹ alin.1 pct.11-20, precum și în cazul prevăzut la art.365¹⁶ alin.1.”

**Soluții și
chestiuni
complementare**

173. Articolul 385¹⁶ va avea următorul cuprins:

„Art.385¹⁶.- Când instanța de recurs casează hotărârea și reține cauza spre rejudecare potrivit art.385¹⁵ pct.2 lit.d), se pronunță prin decizie și asupra probelor ce urmează a fi administrate, fixând termen pentru rejudecare. La termenul fixat pentru rejudecare, instanța este obligată să procedeze la ascultarea inculpatului prezent, potrivit dispozițiilor cuprinse în Partea specială, Titlul II, Capitolul II, atunci când acesta nu a fost ascultat la instanțele de fond și apel, precum și atunci când aceste instanțe nu au pronunțat împotriva inculpatului o hotărâre de condamnare.

Dispozițiile art.380 și art.381 se aplică în mod corespunzător.”

174. La articolul 386, după litera d) se introduce o literă nouă, lit.e), cu următorul cuprins:

„e) când, la judecarea recursului sau la rejudecarea cauzei de către instanța de recurs, inculpatul prezent nu a fost ascultat, iar ascultarea acestuia este obligatorie potrivit art.385¹⁴ alin.1¹ ori art.385¹⁶ alin.1.”

175. La articolul 387, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„În cererea de contestație în anulare pentru motivele prevăzute în art.386 lit.a)-c) și e) trebuie să se arate toate cazurile de contestație pe care le poate invoca contestatorul și toate motivele aduse în sprijinul acestora.”

176. La articolul 388, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.388.- Contestația în anulare pentru motivele arătate în art.386 lit.a)-c) și e) poate fi introdusă de către persoana împotriva căreia se face executarea, cel mai târziu în 10 zile de la începerea executării, iar de către celelalte părți în termen de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii a cărei anulare se cere.”

177. La articolul 389, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.389.- Contestația în anulare pentru cazurile prevăzute în art.386 lit.a)-c) și e) se introduce la instanța de recurs care a pronunțat hotărârea a cărei anulare se cere.”

178. La articolul 391, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.391.- Instanța examinează admisibilitatea în principiu a cererii de contestație prevăzute în art.386 lit.a)-c) și e), fără citarea părților.”

**Revizuirea în
cazul hotărârilor
Curții Europene
a Drepturilor
Omului**

179. Articolul 408¹ va avea următorul cuprins:

„Art.408¹.- Hotărârile definitive pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a unui drept prevăzut de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pot fi supuse revizuirii, dacă consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

Pot cere revizuirea:

- a) persoana al cărei drept a fost încălcat;
- b) soțul și rudele apropiate ale condamnatului, chiar și după moartea acestuia;
- c) procurorul.

Cererea de revizuire se introduce la Înalta Curte de Casație și Justiție, care judecă cererea în complet de 9 judecători.

Cererea de revizuire se poate face în termen de un an de la data rămânerii definitive a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului.

După sesizare, instanța poate dispune, din oficiu, la propunerea procurorului sau la cererea părții, suspendarea executării hotărârii atacate.

Participarea procurorului este obligatorie.

La judecarea cererii de revizuire, părțile se citează. Partea arestată este adusă la judecată.

Când părțile sunt prezente la judecarea cererii de revizuire, se ascultă și concluziile acestora.

Instanța examinează cererea în baza actelor dosarului și se pronunță prin decizie.

Când instanța constată că cererea este tardivă, inadmisibilă sau nefondată, o respinge.

Când instanța constată că cererea este fondată:

- a) desființează, în parte, hotărârea atacată sub aspectul dreptului încălcat și, rejudecând cauza, cu aplicarea dispozițiilor din Capitolul III, Secțiunea II, înlătură consecințele

încălcării dreptului;

b) desființează hotărârea și, când este necesară administrarea de probe, dispune rejudecarea de către instanța în fața căreia s-a produs încălcarea dreptului, aplicându-se dispozițiile din Capitolul III, Secțiunea II.

Decizia pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție nu este supusă nici unei căi de atac.”

**Recursul
interesul legii**

în 180. Articolul 414² va avea următorul cuprins:

„Art.414².- Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, direct, sau ministrul justiției, prin intermediul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și colegiile de conducere ale curților de apel și ale parchetelor de pe lângă acestea au obligația, pentru a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legilor penale și de procedură penală pe întreg teritoriul țării, să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești.

Cererile de recurs în interesul legii se soluționează de secțiile unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, care se pronunță prin decizie. Deciziile se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, precum și pe pagina de internet a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Acestea se aduc la cunoștință instanțelor și de Ministerul Justiției.

Soluțiile se pronunță numai în interesul legii, nu au efect asupra hotărârilor judecătorești examinate și nici cu privire la situația părților din acele procese. Dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe.”

181. La articolul 418, alineatele 3 și 4 vor avea următorul cuprins:

„Când hotărârea rămâne definitivă în fața instanței ierarhic superioare, aceasta trimite instanței de executare un extras din acea hotărâre, cu datele necesare punerii în executare, în ziua pronunțării hotărârii de către instanța ierarhic superioară.

Dispozițiile alineatelor precedente sunt aplicabile și în cazul hotărârilor nedefinitive, dar executorii, cu excepția celor privind măsurile preventive care se pun în executare de instanța care le-a dispus.”

Punerea în executare a pedepsei închisorii sau detențiunii pe viață

182. Articolul 420 va avea următorul cuprins:

„Art.420.- Pedeapsa închisorii și pedeapsa detențiunii pe viață se pun în executare prin emiterea mandatului de executare. Mandatul de executare se emite de judecătorul delegat al instanței de executare în ziua rămânerii definitive a hotărârii la instanța de fond sau, după caz, în ziua primirii extrasului prevăzut în art.418 alin.3, se întocmește în trei exemplare și cuprinde: denumirea instanței de executare, data emiterii, datele privitoare la persoana condamnatului prevăzute în art.70, numărul și data hotărârii care se execută și denumirea instanței care a pronunțat-o, pedeapsa pronunțată și textul de lege aplicat, timpul reținerii și arestării preventive care s-a dedus din durata pedepsei, mențiunea dacă cel condamnat este recidivist, ordinul de arestare și de deținere, semnătura judecătorului delegat, precum și ștampila instanței de executare.

În cazul în care cel condamnat se află în stare de libertate, odată cu emiterea mandatului de executare a pedepsei închisorii sau a pedepsei detențiunii pe viață, judecătorul delegat emite și un ordin prin care interzice condamnatului să părăsească țara. Ordinul se întocmește în trei exemplare și cuprinde: denumirea instanței de executare, data emiterii, datele privitoare la persoana condamnatului prevăzute în art.70, pedeapsa pronunțată împotriva acestuia, numărul și data hotărârii de condamnare, denumirea instanței care a pronunțat-o, numărul mandatului de executare a pedepsei emis pe numele condamnatului, dispoziția de interzicere a părăsirii țării, semnătura judecătorului delegat, precum și ștampila instanței de executare.”

Trimiterea spre executare a mandatului de executare a pedepsei și a ordinului de interzicere a părăsirii țării

183. Articolul 421 va avea următorul cuprins:

„Art.421.- Pentru aducerea la îndeplinire a mandatului de executare, se trimit două exemplare, după caz, organului de poliție, când condamnatul este liber, comandantului locului de deținere, când condamnatul este arestat, sau comandantului unității militare unde condamnatul face serviciul militar.

Pentru aducerea la îndeplinire a ordinului de interzicere a părăsirii țării, se trimite de îndată câte un exemplar organului competent să elibereze pașaportul și Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

În cazul în care cel condamnat se află în stare de libertate, organele de executare prevăzute în alin.1 și 2 au obligația de a lua măsurile prevăzute de lege în vederea punerii în executare a mandatului de executare a pedepsei și a ordinului de interzicere a părăsirii țării, în ziua primirii acestora.”

184. La articolul 422, denumirea marginală a articolului va avea următorul cuprins:

„Executarea mandatului de executare a pedepsei și a ordinului de interzicere a părăsirii țării”

185. La articolul 422, după alineatul 1 se introduce un alineat nou, alin.1¹, cu următorul cuprins:

„În vederea punerii în executare a mandatului emis în executarea unei hotărâri definitive de condamnare, organul de poliție poate pătrunde în domiciliul sau reședința unei persoane fără învoirea acesteia, precum și în sediul unei persoane juridice fără învoirea reprezentantului legal al acesteia.”

186. La articolul 422, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„Dacă persoana împotriva căreia s-a emis mandatul nu este găsită, organul de poliție constată aceasta printr-un proces-verbal și ia măsuri pentru darea în urmărire, precum și pentru darea în consemn la punctele de trecere a frontierei. Un exemplar de pe procesul-verbal, împreună cu un exemplar al mandatului de executare se trimit instanței care a emis mandatul.”

187. La articolul 422, după alineatul 7 se introduce un alineat nou, alin.7¹, cu următorul cuprins:

„Pe baza ordinului de interzicere a părăsirii țării, organele în drept refuză celui condamnat eliberarea pașaportului sau, după caz, procedează la ridicarea acestuia și iau măsuri pentru darea condamnatului în consemn la punctele de trecere a frontierei.”

188. La articolul 425, alineatul 3 va avea următorul cuprins:

„În caz de neîndeplinire a obligației în termenul arătat în alin.1 sau de neplată a unei rate, instanța de executare comunică un extras de pe acea parte din dispozitiv care privește aplicarea amenzii organelor competente, în vederea executării amenzii potrivit dispozițiilor legale privind executarea silită a creanțelor fiscale și cu procedura prevăzută de aceste dispoziții.”

189. La articolul 425, alineatele 4 și 5 se abrogă.

190. La articolul 429, după alineatul 1 se introduce un nou alineat, alin.1¹, cu următorul cuprins:

„La luarea măsurii obligării la tratament medical, persoana la care se referă măsura are dreptul de a cere să fie examinată și de un medic specialist desemnat de aceasta, ale cărui concluzii sunt înaintate instanței de judecată iar, la data rămânerii

definitive a hotărârii, și direcției sanitare prevăzute la alin. 1.”

191. La articolul 431, alineatul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.431.- Primind comunicarea, instanța de executare sau instanța prevăzută în art.430 alin.2 dispune efectuarea unui raport medico-legal cu privire la starea de sănătate a persoanei față de care este luată măsura de siguranță.

192. La articolul 431, după alineatul 1 se introduc trei alineate noi, alin.1¹-1³, cu următorul cuprins:

„Persoana obligată la tratament medical are dreptul de a cere să fie examinată și de un medic specialist desemnat de aceasta, ale cărui concluzii sunt înaintate instanței prevăzute la alin.1.

După primirea raportului medico-legal și a concluziilor medicului specialist prevăzut la alin.1¹, instanța ascultă concluziile procurorului, ale persoanei față de care este luată măsura de siguranță și apărătorului acesteia, precum și ale expertului și medicului specialist, atunci când consideră necesar, dispunând fie înlocuirea tratamentului, fie internarea medicală.

Dacă persoana față de care s-a luat măsura de siguranță nu are apărător, i se asigură un avocat din oficiu.”

193. La articolul 432 se introduc trei alineate noi, alin.2-4, cu următorul cuprins:

„La luarea măsurii internării medicale, persoana la care se referă măsura are dreptul de a cere să fie examinată și de un medic specialist desemnat de aceasta, ale cărui concluzii sunt înaintate instanței de judecată iar, la data rămânerii definitive a hotărârii, și direcției sanitare prevăzute la alin.1.

Judecătorul delegat al instanței de executare comunică judecătoriei în a cărei circumscripție se află unitatea sanitară la care s-a făcut internarea data la care s-a efectuat internarea, în vederea luării în supraveghere.

După primirea comunicării, judecătorul delegat al judecătoriei în a cărei circumscripție se află unitatea sanitară verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni, dacă internarea medicală mai este necesară. În acest scop, judecătorul delegat dispune efectuarea unui raport medico-legal cu privire la starea de sănătate a persoanei față de care s-a luat măsura internării medicale și, după primirea acestuia, sesizează judecătoria în a cărei circumscripție se află unitatea sanitară pentru a dispune asupra menținerii, înlocuirii sau încetării măsurii.”

**Mentținerea,
înlocuirea sau
încetarea măsurii
internării
medicale**

194. Articolul 434 va avea următorul cuprins:

„Art.434.- Judecătoria, după primirea sesizării judecătorului delegat sau a încunoștințării prevăzute în art.433 alin.2, ascultând concluziile procurorului, ale persoanei față de care este luată măsura internării, atunci când aducerea acesteia în fața instanței este posibilă, și ale apărătorului său, precum și ale expertului care a întocmit raportul medico-legal, atunci când consideră necesar, dispune, după caz, menținerea internării medicale, încetarea acesteia sau înlocuirea cu măsura obligării la tratament medical.

Încetarea sau înlocuirea măsurii internării poate fi cerută și de persoana internată sau de procuror. În acest caz, judecătoria dispune efectuarea raportului medico-legal. Dispozițiile art.431 alin.1¹ se aplică în mod corespunzător.

Dacă persoana internată nu are apărător, i se asigură un avocat din oficiu.

O copie de pe hotărârea definitivă prin care s-a dispus menținerea, înlocuirea sau încetarea internării medicale se comunică instanței de executare.”

195. Articolul 437 va avea următorul cuprins:

„Art.437.- Persoana cu privire la care s-a luat una dintre măsurile prevăzute în art.115 și 116 din Codul penal poate cere instanței corespunzătoare în grad instanței de executare în a cărei circumscripție locuiește, revocarea măsurii, când temeiurile care au impus luarea acesteia au încetat.

Revocarea poate fi cerută și de procuror.

Soluționarea cererii se face cu citarea persoanei față de care este luată măsura, după ascultarea concluziilor apărătorului acesteia și ale procurorului.”

196. După articolul 439¹ se introduc două articole noi, art.439² și 439³, cu următorul cuprins:

„Art.439².- Măsura de siguranță a ordinului de restricție luată printr-o hotărâre definitivă se pune în executare prin comunicarea copiei de pe dispozitiv organului de poliție în a cărui rază teritorială se află locuința familiei.

Organul de poliție are îndatorirea să asigure executarea măsurii luate, prin supravegherea respectării ordinului de restricție, și să sesizeze organul de urmărire penală în caz de sustragere de la executarea măsurii.”

**Revocarea
măsurilor de
siguranță**

**Interzicerea
de a se afla
în locuința
familiei sau de a
lua contact cu
persoana
vătămată**

**Revocarea
măsurii de
siguranță a
ordinului de
restricție**

„Art.439³.- Persoana cu privire la care s-a luat măsura de siguranță a ordinului de restricție prevăzută în art.118² din Codul penal poate cere instanței care a dispus luarea măsurii revocarea acesteia, când temeiurile care au impus luarea măsurii au încetat.

Revocarea poate fi cerută și de procuror. Soluționarea cererii se va face cu citarea părților, ascultându-se și concluziile apărătorului și procurorului.”

197. La articolul 450, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Când instanța constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea liberării condiționate, prin hotărârea de respingere fixează termenul după expirarea căruia propunerea sau cererea va putea fi reînnoită. Termenul nu poate fi mai mare de un an și curge de la rămânerea definitivă a hotărârii.”

198. La articolul 453, după alineatul 2 se introduc două alineate noi, alin.2¹ și 2² cu următorul cuprins:

„Cererea poate fi retrasă de cel care a formulat-o.

În cazurile prevăzute în alin.1 lit.a) și b), hotărârile prin care se dispune amânarea executării pedepsei sunt executorii de la data pronunțării.”

199. La articolul 454, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Instanța de executare ține evidența amânărilor acordate și, la expirarea termenului, ia măsuri pentru emiterea mandatului de executare, iar dacă mandatul a fost emis, ia măsuri pentru aducerea lui la îndeplinire. Dacă nu s-a stabilit un termen, judecătorul delegat al instanței de executare este obligat să verifice periodic dacă mai subsistă cauza care a determinat amânarea executării pedepsei, iar când constată că aceasta a încetat, să ia măsuri pentru emiterea mandatului de executare sau, după caz, pentru aducerea lui la îndeplinire.”

200. La articolul 457, după alineatul 2 se introduce un alineat nou, alin.2¹, cu următorul cuprins:

„Dispozițiile art.454 alin.2 teza a doua se aplică în mod corespunzător.”

201. La articolul 470, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„Când procurorul dispune trimiterea în judecată, întocmește rechizitoriu și înaintează de îndată instanței de judecată dosarul cauzei.”

202. În cadrul Titlului IV al Părții speciale, după Capitolul I se introduce un capitol nou, Cap.I¹, cu următorul cuprins:

„Capitolul I¹

Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice

Dispoziții generale

Art.479¹ - Dispozițiile Codului de procedură penală se aplică și în cazul infracțiunilor săvârșite de persoanele juridice, cu completările și derogările prevăzute în prezentul capitol.

Obiectul și exercitarea acțiunii penale

Art.479² - Acțiunea penală are ca obiect tragerea la răspundere penală a persoanelor juridice care au săvârșit infracțiuni.

Persoana juridică este reprezentată la îndeplinirea actelor procesuale și procedurale de reprezentatul său legal.

Dacă pentru aceeași faptă sau pentru fapte conexe s-a început urmărirea penală și împotriva reprezentantului legal al persoanei juridice, aceasta își numește un mandatar pentru a o reprezenta.

În cazul prevăzut la alin.3, dacă persoana juridică nu își numește un mandatar, acesta este desemnat de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată din rândul practicienilor în insolvență, autorizați potrivit legii.

Practicienilor în insolvență desemnați potrivit alin.4 li se aplică, în mod corespunzător, dispozițiile art.190 alin.1, 2, 4-6.

Competența teritorială

Art.479³ - Competența după teritoriu este determinată de:

- a) locul unde a fost săvârșită infracțiunea;
- b) locul unde se află sediul persoanei juridice;
- c) locul unde locuiește persoana vătămată sau unde aceasta își are sediul.

Citarea

Art.479⁴ - Persoana juridică se citează prin reprezentantul ei legal, la sediul persoanei juridice sau, după caz, prin mandatar la domiciliul acestuia ori prin practicianul în insolvență desemnat în calitate de mandatar la sediul acestuia.

Măsurile preventive

Art.479⁵ - Judecătorul, în cursul urmăririi penale, la propunerea procurorului sau instanța, în cursul judecății, poate dispune, dacă există motive temeinice care justifică presupunerea

rezonabilă că persoana juridică a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și numai pentru a se asigura buna desfășurare a procesului penal, una sau mai multe dintre următoarele măsuri preventive:

- a) suspendarea procedurii de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice;
- b) suspendarea fuziunii, a divizării sau a reducerii capitalului social al persoanei juridice;
- c) interzicerea unor operațiuni patrimoniale specifice, susceptibile de a antrena diminuarea semnificativă a activului patrimonial sau insolvența persoanei juridice;
- d) interzicerea de a încheia anumite acte juridice, stabilite de organul judiciar;
- e) interzicerea de a desfășura activități de natura celor în exercițiul sau cu ocazia cărora a fost comisă infracțiunea.

În vederea asigurării respectării măsurilor prevăzute la alin.1 lit.a)-e), instanța poate obliga persoana juridică la depunerea unei cauțiuni constând într-o sumă de bani sau alte valori fixate de organul judiciar. Cuantumul cauțiunii nu poate fi mai mic de 5.000 lei. Cauțiunea se restituie la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare pronunțată în cauză, dacă persoana juridică a respectat măsurile preventive, precum și în cazul în care, prin hotărâre definitivă, s-a dispus achitarea persoanei juridice sau încetarea procesului penal față de aceasta. În cazul în care s-a dispus față de persoana juridică o soluție de netrimitere în judecată, restituirea cauțiunii se dispune de către procuror. Cauțiunea nu se restituie în cazul nerespectării de către persoana juridică a măsurilor preventive, făcându-se venit la bugetul statului la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

Măsurile preventive prevăzute în alin.1 pot fi dispuse pe o perioadă de cel mult 60 de zile, cu posibilitatea prelungirii, dacă se mențin temeiurile care au determinat luarea acestora, fiecare prelungire neputând depăși 60 de zile.

În cursul urmăririi penale, măsurile preventive se dispun de judecător, prin încheiere motivată dată în camera de consiliu, cu citarea persoanei juridice.

Participarea procurorului este obligatorie.

Încheierea poate fi atacată cu recurs în 3 zile de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă.

Măsurile preventive se revocă, din oficiu sau la cerere, când nu mai există temeiuri care să justifice menținerea

acestora. Dispozițiile alin.4-6 se aplică în mod corespunzător.

Împotriva reprezentantului persoanei juridice sau a mandatarului acesteia pot fi luate măsurile prevăzute în art.183 și 198 alin.2, iar față de practicianul în insolvență măsura prevăzută în art.198 alin.2.

Măsurile asigurătorii

Art.479⁶ - Față de persoana juridică se pot lua măsuri asigurătorii, în vederea asigurării confiscării speciale, reparării pagubei produse prin infracțiune, precum și pentru garantarea executării pedepsei amenzii.

Procedura de informare

Art.479⁷ - Organul judiciar comunică organului care a autorizat înființarea persoanei juridice și organului care a înregistrat persoana juridică începerea urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale și trimiterea în judecată a persoanei juridice, la data dispunerii acestor măsuri, în vederea efectuării mențiunilor corespunzătoare.

Organele prevăzute la alin.1 sunt obligate să comunice organului judiciar, în termen de 24 de ore de la data înregistrării, în copie certificată, orice mențiune înregistrată de acestea cu privire la persoana juridică.

Persoana juridică este obligată să comunice organului judiciar, în termen de 24 de ore, intenția de fuziune, divizare, dizolvare, reorganizare, lichidare sau reducere a capitalului social.

Neîndeplinirea sau îndeplinirea cu întârziere a obligațiilor prevăzute în alin.2 și 3 constituie abatere judiciară și se sancționează cu amendă judiciară de la 500 lei la 5.000 lei.

Interzicerea fuziunii, a divizării, a reducerii capitalului social, a dizolvării sau lichidării

Art.479⁸ - După rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea pedepselor aplicate persoanei juridice, nu se poate iniția fuziunea, divizarea, dizolvarea sau lichidarea acesteia.

Punerea în executare a pedepsei amenzii

Art.479⁹ - Persoana juridică condamnată la pedeapsa amenzii este obligată să depună recipisa de plată integrală a amenzii la instanța de executare, în termen de 3 luni de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

Când persoana juridică condamnată se găsește în imposibilitatea de a achita integral amenda în termenul

prevăzut în alin.1, instanța de executare, la cererea acesteia, poate dispune eşalonarea plății amenzii pe cel mult 2 ani, în rate lunare.

În caz de neîndeplinire a obligației de plată a amenzii în termenul arătat în alin.1 sau de neplată a unei rate, instanța de executare comunică un extras de pe acea parte din dispozitiv care privește aplicarea amenzii organelor competente, în vederea executării acesteia, potrivit dispozițiilor legale privind executarea silită a creanțelor fiscale și cu procedura prevăzută de aceste dispoziții.

Punerea în executare a pedepsei complementare a suspendării activității sau a uneia dintre activitățile persoanei juridice

Art.479¹⁰ - O copie de pe dispozitivul hotărârii de condamnare prin care s-a aplicat pedeapsa suspendării activității sau a uneia dintre activitățile persoanei juridice se comunică, la data rămânerii definitive, organului care a autorizat înființarea persoanei juridice și organului care a înregistrat persoana juridică, pentru a lua măsurile necesare.

Punerea în executare a pedepsei complementare a interzicerii de a participa la procedurile de achiziții publice

Art.479¹¹ - O copie de pe dispozitivul hotărârii de condamnare prin care s-a aplicat persoanei juridice pedeapsa interzicerii de a participa la procedurile de achiziții publice se comunică, la data rămânerii definitive:

a) Oficiului registrului comerțului, în vederea efectuării formalităților de publicitate în registrul comerțului;

b) Ministerului Justiției, în vederea efectuării formalităților de publicitate în registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial;

c) altor autorități care țin evidența persoanelor juridice, în vederea efectuării formalităților de publicitate.

O copie de pe dispozitivul hotărârii de condamnare prin care s-a aplicat persoanei juridice pedeapsa interzicerii de a participa la procedurile de achiziții publice se comunică, la data rămânerii definitive, organului care a autorizat înființarea persoanei juridice și organului care a înregistrat persoana juridică, pentru a lua măsurile necesare.

Punerea în executare a pedepsei complementare a interzicerii

Art.479¹² - O copie de pe dispozitivul hotărârii de condamnare prin care s-a aplicat persoanei juridice pedeapsa interzicerii accesului la anumite resurse financiare se comunică, la data rămânerii definitive, Băncii Naționale a României, Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare și Comisiei de

**accesului la
anumite resurse
financiare**

Supraveghere a Asigurărilor.

O copie de pe dispozitivul hotărârii de condamnare prin care s-a aplicat persoanei juridice pedeapsa interzicerii accesului la anumite resurse financiare se comunică, la data rămânerii definitive, organului care a autorizat înființarea persoanei juridice și organului care a înregistrat persoana juridică, pentru a lua măsurile necesare.

**Punerea în
executare a
pedepsei
complementare a
afișării hotărârii
de condamnare
sau a difuzării
acesteia**

Art.479¹³ - O copie de pe hotărârea de condamnare, în întregime, sau un extras al acesteia se comunică, la data rămânerii definitive, persoanei juridice condamnate, pentru a afișa hotărârea în locul și pentru perioada stabilite de instanța de judecată.

O copie de pe hotărârea de a condamnare, în întregime, sau un extras al acesteia se comunică, la data rămânerii definitive, persoanei juridice condamnate, pentru a asigura publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

Persoana condamnată înaintează instanței de executare dovada începerii executării afișării sau, după caz, dovada executării publicării hotărârii de condamnare, în termen de 30 de zile de la comunicarea hotărârii, dar nu mai târziu de 10 zile de la începerea executării ori, după caz, de la executare.

O copie de pe hotărârea de condamnare, în întregime, sau un extras al acesteia se comunică, la data rămânerii definitive, organului care a autorizat înființarea persoanei juridice și organului care a înregistrat persoana juridică, pentru a lua măsurile necesare.

**Supravegherea
executării
pedepselor
complementare
aplicate
persoanei
juridice**

Art.479¹⁴ - În caz de neexecutare cu rea-credință a pedepselor complementare aplicate persoanei juridice, instanța de executare aplică dispozițiile art.71² alin.2 sau, după caz, art.71³ alin.3 ori 4 din Codul penal.

Sesizarea instanței se face din oficiu, de către judecătorul delegat al instanței de executare ori de către organele cărora li s-a comunicat hotărârea definitivă de condamnare a persoanei juridice, potrivit art.479¹⁰-479¹³.

Persoana juridică este citată la judecată.

Participarea procurorului este obligatorie.

După concluziile procurorului și ascultarea persoanei juridice condamnate, instanța se pronunță prin sentință.”

**Obligativitatea
referatului de
evaluare**

203. Articolul 482 va avea următorul cuprins:

„Art.482.- În cauzele cu infractori minori, organul de urmărire penală sau instanța de judecată are obligația să dispună efectuarea referatului de evaluare de către Serviciul de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor de la domiciliul minorului, potrivit legii.

Referatul de evaluare are rolul de a furniza organului judiciar date privind persoana minorului și perspectivele de reintegrare socială a acestuia.

Datele privind persoana minorului se referă la:

- a) starea fizică și profilul psihologic al minorului;
- b) dezvoltarea intelectuală și morală a minorului;
- c) mediul familial și social în care a trăit și s-a dezvoltat minorul;
- d) factorii care influențează conduita minorului și care au favorizat comportamentul infracțional al acestuia;
- e) trecutul infracțional al minorului;
- f) comportamentul minorului înainte și după comiterea faptei.

La întocmirea referatului de evaluare, Serviciul de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor poate consulta medicul de familie al minorului, profesorii acestuia, precum și orice alte persoane care pot furniza date despre persoana minorului.”

204. La articolul 484, alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„La judecarea cauzei se citează, în afară de părți, Serviciul de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor de la domiciliul minorului, părinții acestuia sau, după caz, tutorele, curatorul, persoana în îngrijirea ori supravegherea căreia se află minorul, precum și alte persoane a căror prezență este considerată necesară de către instanță.”

**Acțiunea
în regres**

205. Articolul 507 va avea următorul cuprins:

„Art.507.- În cazul în care repararea pagubei a fost acordată potrivit art.506, cât și în situația în care statul român a fost condamnat de către o instanță internațională, acțiunea în regres împotriva aceluia care, cu rea-credință sau din gravă neglijență, a provocat situația generatoare de daune, este obligatorie.”

Art.II.- (1) Art.22¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.244 din 11 aprilie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.503/2002, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

(2) Alin.(1), (2) și (3) ale art.20 din Legea nr.508/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea în cadrul Ministerului Public a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1089 din 23 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Art.III.- (1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar prevederile privind persoana juridică, la data intrării în vigoare a normelor corespunzătoare din Codul penal.

(2) Cauzele aflate în curs de urmărire penală sau de judecată la parchetele ori instanțele militare la data intrării în vigoare a prezentei legi, date în competența parchetelor sau instanțelor civile, vor continua să fie urmărite ori judecate de parchetele sau instanțele militare.

(3) Cauzele aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a prezentei legi vor continua să fie judecate de instanțele competente, potrivit dispozițiilor aplicabile anterior acestei date. În caz de admitere a apelului sau a recursului, dacă se dispune desființarea sau, după caz, casarea hotărârii și rejudecarea cauzei, aceasta se va judeca de instanța competentă, potrivit prezentei legi.

(4) Cauzele aflate în curs de urmărire penală la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi urmărite de organele de urmărire penală competente potrivit acestei legi. Actele și lucrările efectuate potrivit legii anterioare, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, rămân valabile.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 2 martie 2006, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu